Poveşti nemuritoare

29

Coperta:
CARMEN STĂNESCU

© Editura Ion Creangă S.A.
Poveşti nemuritoare, 29, 1997

Toate drepturile aparţin Editurii Ion Creangă. Reproducerea integrală sau parţială a textului este interzisă şi va fi pedepsită conform legii.

• ' «.

ISBN 973-25-0566-4

EDITURA ION CREANGĂ, S.A.
Piaţa Presei Libere, nr. 1
Sector 1, Bucureşti
Tel:. 222 32 54
Fax: 223 11 12
ROMÂNIA

Povesti nemuritoare

EDITURA ION CREANGĂ-
BUCUREŞTI, 1997

Roian, boul năzdrăvan

ERA ODATĂ UN MOŞ văduvoi şi avea un prunc. înaintea casei moşului şedea o babă, şi ea tot văduvoaie, care avea o fată. Moşu', fiind mai sărac decât baba, nu prea avea de toate cele trebuincioase pe lângă casă şi, când îi trebuia câte ceva, trimitea pruncul la babă să-l împrumute, ba după lopată, ba după sită; acuşi după una, acuşi după alta.

Odată zise baba către pruncul moşului, când veni iară să-i ceară sita:

- Ştii ce, pruncule? Spune-i lui taică-tău că dacă nu are ce-i trebuie la casă să mă ieie pe mine de muiere, şi atunci va avea de toate.

Mergând pruncul acasă, îi spuse lui taică-su ceea ce îi zisese baba. Moşul luă de bani-buni spusele babei, şi într-o sară se duse la ea în petit şi după două-trei vorbe se ajunseră la târg, iar

după câteva zile moşul era cu babă, şi baba cu moş. Şi începu să-i meargă bine. Adunându-şi moşul nişte bănişori, îşi cumpără o văcuţă şi, nu după multă vreme, vaca îi făta un viţeluş aşa de frumos, de credeai că-i scris cu pana. Crescând viţelul mare, băiatul moşului şi fata babii mergeau cu el la păscut.

De la o vreme, însă, baba începu să se facă afurisită şi nu ştia cum să se descotorosească de băiatul moşului şi să-l prăpădească:*Baba când trimitea copiii la păşune cu Roian - că aşa îl botezaseră pe .viţel - punea fetei merinde bună: plăcintă şi pui fript, iar băiatului numai coji uscate de mălai. Băiatul cerea de la fată să-i deie şi lui plăcintă şi din puiul fript, dar fata nu voia să-i dea.

Văzând Roian, care era năzdrăvan, că fata nu vrea să-i deie şi băiatului plăcintă şi pui fript, i se făcu milă de băiat. Şi când fata, sătulă bine, se puse să se odihnească d-amiază, Roian îl chemă la o parte şi îi zise:

- Drag stăpânul meu, când îi fi flămând, prinde-mă de cornul drept şi-l suceşte, iar când îi fi setos să-l suceşti pe cel stâng şi să zici: „întindeţi-vă, mese cu mâncări şi cu beuturi", şi îndată vei avea înaintea ta mese întinse cu tot

felul de mâncări şi beuturi din cele mai bune. După ce te-ai săturat, suceşte-le la loc şi zi: „Strânge-ţi-vă, mese cu mâncări şi cu beuturi", şi îndată se vor strânge, ca şi când n-ar fi fost.

Băiatul făcu aşa cum îl învăţase Roian. Şi, de la o vreme, băiatul moşului se făcu un fecior frumos şi rumen la faţă, de gândeai că-i Făt-Frumos, iar fata babii, care mânca numai plăcinte şi pui fripţi, era slabă şi galfădă[1] la faţă, de credeai că mănâncă tot ouă clocite.

Baba stătea acuma să crape de năcaz că băiatul moşului din zi în zi era tot mai gras şi mai frumos. Şi zise odată baba către fata ei:

- De azi încolo, să bagi de samă, la prânz şi la amiază, să vezi de unde şi ce mancă pruncul moşului.

La prânz, fata îşi desfăcu merindea pe care i-o pusese maică-sa şi mancă fără să-i deie şi fratelui său nici o bucătură. Apoi, după ce se satură bine, se aşeză la umbră, pe iarbă, să se odihnească, dar cu ochii tot la frate-său, să vadă ce va mânca.

Ştiind Roian de planul babei, chemă pe băiat la o parte şi îi spuse:

[1] Galfădă - galbenă, palidă (n. red.).

- Smulge trei fire de păr din coada mea şi,
când o închide ochii, aruncă-le peste ea şi zi aşa:
„Lanţ perişorii mei peste doi ochi ai tăi'j?

Copilul moşului făcu întocmai. Aruncă perii peste fată şi zise:

- Lanţ perişorii mei peste doi ochi ai tăi!

Prinse apoi de coarne pe Roian, le suci, şi
cât ai bate-n palme se întinse o masă încărcată cu tot felul de mâncări şi de beuturi, de care numai împăraţii au la masa loMOupă ce se satură bine, băiatul suci iară de coarnele boului, şi masa se strânse într-o clipită^

La amiază făcu tot aşa. Mergând sară acasă, baba îndată întrebă pe fată:

- Cine a adus mâncare băiatului?

Fata îi răspunse că n-a văzut nimic, că s-a culcat, fiindu-i tare somn. Baba o dojeni rău şi îi spuse că, dacă nu-i aduce nici un răspuns nici mâne sară, apoi va fi vai de pielea ei.

Mâne-zi plecară iarăşi la păşunat cu Roian. La amiază, fata se culcă cu spatele către fratele său. Văzând feciorul moşului că fata se culcase, smulse trei fire de păr din coada lui Roian şi, aruncându-le peste fată, zise:

- Lanţ perişorii mei peste doi ochi ai tăi!

Prinse apoi de coarnele boului şi zise:

-întindeţi-vă, mese-ntinse cu mâncări şi cu beuturi.

îndată mesele fură întinse şi feciorul moşului se ospăta bine, iar la urmă, sucind de coamele boului la loc, porunci să se strângă mesele.

Soră-sa, de astă dată stând cu spatele la ei, văzu şi auzi tot ce s-a petrecut, deoarece avea un ochi şi în ceafă, ceea ce nici Roian şi nici feciorul moşului n-au ştiut.

Nu se însera bine, şi fata zise către frate-său să plece acasă, că Roian e sătul de acu'.

Cum ajunseră, fata se duse îndată la mamă-sa şi îi povesti toate, de-a fir-a-păr, cum a smuls băiatul păr din coada lui Roian, cum a aruncat firele peste ea, cum a sucit de coarnele lui Roian, cum a poruncit să se întindă mesele cu mâncări şi cu beuturi, iar după ce s-a săturat, cum a poruncit să se strângă mesele la loc.

Auzind afurisita de babă cele spuse de fată, nu mai ştia ce să facă de năcaz şi se hotărî să-i spună moşului aşa:

-Ascultă, moşule, noi ţinem boul ăsta fără să avem nici un folos după el. Să-I tăiem. Dacă nu-l tai, eu nu mai şed cu tine nici un ceas!

- Dară, tu, muiere, slabă minte mai ai! Cum să tăiem un bou aşa de frumos? Eu zic că mai bine să-l vindem, că luăm pe el bani buni.

Baba ţinea una: nu, şi nu, să taie boul, că dacă nu-l taie, ea pleacă de la el.

Moşul, sărmanul, nu ştia ce şi cum să facă. Oricum se gândea, nu ieşea bine. îşi zicea el: „Dacă tai pe Roian, am pace şi linişte-n casă; dar nu mai am bou frumos, cum nu s-a mai pomenit. Dacă-I vând şi nu-l tai, iară-i rău, că rămân fără babăţCine ne spală, cine ne face mâncare, cine are grija casei? Vorba ceea: „Rău cu rău, dar mai rău fără de rău"\ Aşa că moşul se hotărî şi dădu de ştire la nişte măcelari să vină să taie boul, ca să facă voia babei.

Feciorul moşului merse îndată la Roian şi-i spuse ce-au pus la cale bătrânii.

- Nu ai nici o frică, dragul meu stăpân! Când or veni măcelarii, tu să te faci că îţi pare rău şi să plângi după mine şi să-i rogi să te lase pe tine să mă loveşti întâi cu barda în cap. Să ai grijă, însă, să fie poarta deschisă, că eu te voi lua în coarne şi voi fugi cu tine în lume.#

A doua zi, când veniră măcelarii, băiatul moşului începu a plânge.

10

- Pentru ce plângi, fecioraşule? îl întrebară măcelarii.
- D-apoi cum să nu plâng, că eu l-am crescut, eu l-am ţesălat, eu l-am păşunat şi eu l-am adăpat,- iar acuma v-aş ruga să mă lăsaţi întâi pe mine să-i dau în cap. v
- Bine, dragu' nostru, răspunseră măcelarii, vino şi ia barda asta şi loveşte-l tu întâi.

Fecioraşul moşului luă barda şi - când vru să dea cu ea în capul lui Roian - acesta îl luă în coarne şi într-o clipă ţâşni ca o săgeată, ieşind pe poartă şi lăsând în urma lui un nor de praf.

Până când alergară măcelarii la poartă, Roian nu se mai vedea, parcă-l înghiţise pământul.

După o cale lungă, Roian cu feciorul moşului ajunseră într-o pădure frumoasă de aramă. Roian îi spuse să sucească de coarne şi, întinzându-se mesele cu mâncări şi cu beuturi, se satură bine şi apoi suci coarnele la loc.

Văzând Roian că feciorul s-a săturat bine, îi spuse aşa:

- Bagă de samă, dragu' meu, că mă duc
să-mi găsesc ceva de mâncare. Tu, până ce vin
eu, suie-te într-un copac de aramă, dar ai grijă ca
nu cumva să rupi vreo crenguţă ori vreo frunză

din pădure, c-apoi e vai de tine! Pădurea asta mare şi frumoasă este a împăratului Roşu, şi el are trei paznici care o păzesc: un bou de aramă, un bou de fier şi al treilea de oţel, şi dacă te prinde vreunul din ei, tot te sfarmă şi te zdrobeşte cu coarnele.

Feciorul nostru, suindu-se într-un copac, din nebăgare de samă atinse o frunză, care se rupse. . Cât ai bate în palme, numai ce zări venind boul de aramă care, mânios peste măsură, zise către feciorul nostru:

- Fi-ţi-ar fi murit zilele când te-ai născut! Ai venit cu Roianul tău, iarba să mi-o mance, apa să mi-o beie şi pădurea să mi-o terfeliţi? Mâne, la prânzu' mare, Roianul tău să fie la podul de aramă, să ne luptăm pe viaţă şi pe moarte, că, de nu, aici vă rămân oasele! Ai înţeles?

- Da, am înţeles, răspunse feciorul necăjit.

Roian se întorsese şi el necăjit şi dojeni pe feciorul moşului:

- Da' ce truda mi-ai făcut? Feciorul îi povesti toată păţania, apoi îi spuse că boul de aramă i-a poruncit lui Roian ca mâne, la prânzu' mare, să fie la podul de aramă, să se lupte cu el, pe viaţă şi pe moarte, că, de nu, aici le rămân oasele. ,

Roian se întrista. Mâne-zi, la prânzu' mare se duse la podul de aramă.

Cum se întâlniră, se şi apucară la luptă. Şi nu trecu mult, şi boul de aramă zăcea mort în mijlocul podului. Roian zise atunci feciorului să taie unul din coarnele boului de aramă şi să-l păstreze cu grijă, ca pe ochii lui, că odată va avea mare nevoie de el. Apoi îi spuse că iară merge să-şi caute de mâncare, sfătuindu-l din nou ca nu cumva să mai strice ceva din pădure, că acum e alt paznic, mai tare decât cel de aramă şi mai amarnic. E boul de fier/

După ce plecă Roian, băiatul îndată se sui într-un copac înalt, ca să nu-l prindă paznicul de fier. Dar iară atinse o crenguţă - şi se rupse. Şi dintr-o dată se auzi o vâjâitură groaznică, încât se clătină toată pădurea, de gândeai că se prăbuşeşte lumea. Venea păzitorul pădurii, boul de fier, care şi strigă feciorului:

- Un frate mi l-ai omorât, iarba mi-ai păscut-o cu Roianul tău, apa mi-ai băut-o şi pădurea mi-aţi terfelit-o! Da' ce mai ai de gând să faci? Să-i spui lui Roian al tău să fie mâne dimineaţă la podul de fier, să se lupte cu mine pe viaţă şi pe moarte, că, de nu, va fi vai şi amar de voi amândoi!

A doua zi, cu noaptea-n cap, Roian plecă la podul de fier. Aci îl aştepta boul de fier, şi se încinseră la luptă, şi mi se trântiră, şi mi se izbiră, încă dinainte de răsăritul soarelui, până către asfinţit, când, văzând Roian că nu e glumă, se repezi o dată din toate puterile în boul de fier, şi cum îl lovi cu coarnele în coaste, îi trecură coarnele prin ele şi prin burtă, ca printr-o beşică umflată, şi căzu mort boul de fier.

Roian chemă iară pe stăpânul său şi-l sfătui să taie un corn de la boul de fier şi să-l păstreze bine, că odată va avea mare nevoie de el. Apoi plecă să-şi găsească de mâncare, zicând că e tare flămând şi obosit de atâta luptă, dar mai întâi îi reaminti să nu mai rupă ceva din pădure, că paznicul ăsta, boul de oţel, are o putere şi mai mare, şi se teme că nu va mai putea să-l doboare, şi va fi vai de capul lor.

După plecarea lui Roian, feciorul se grăbi să se suie într-un copac de groaza boului de oţel, şi - cum făcu, cum drese - iară rupse o crenguţă.

Şi numai ce se pomi o vijelie din acelea care scot arborii mari din rădăcină şi răstoarnă casele, şi se pomeni feciorul nostru cu boul de oţel sub copacul în care se suise el, strigându-i plin de mânie:

- Da' oare ce ţi-ai pus în gând? Doi fraţi mi-a omorât Roian al tău, iarba mi-ai păscut-o, apa mi-ai băut-o şi pădurea mi-ai rupt-o - acum ce mai vrei? Spune-i lui Roian ca mâne dimineaţă să fie la podul de oţel, să se lupte cu mine pe viaţă şi pe moarte, că, de nu vine, nu mai călcaţi iarbă verde!

Roian iarăşi alergă-ntr-un suflet, să vadă ce s-a mai întâmplat cu stăpânu-său. Ajungând la fecior, acesta îi povesti cum s-a suit într-un copac şi cum abia a atins o crenguţă, cu vârful căciulii, şi s-a şi rupt. îi spuse apoi ca mâne dimineaţă să fie la podul de oţel, ca să se lupte cu boul de oţel.

Bietul Roian nu mai ştia ce să facă de amărât ce era. De ceilalţi i-a fost frică, şi nu prea, dar de ăsta îi era şi lui groază.

în dimineaţa următoare, până încă nu se lumină de ziuă, Roian şi cu boul de oţel erau pe podul de oţel şi se luptau pe viaţă şi pe moarte. Se izbeau în coarne, de se auzea până departe cum le pocneau. Şi se luptară până la amiaz', se luptară până pe-nserat, ba se luptară până la miezul nopţii, fără să se poată învinge unul pe altul. Şi luptându-se mai departe, pe când începea să se reverse zorile, boul de oţel rămase mort pe

podul de oţel. Feciorul moşului tăie un corn de-al boului de oţel şi îl aşează lângă celelalte două şi le li'ă pe umăr.

Roian se trase la o parte şi se puse la odihnă, că era frânt de oboseală. După ce se odihni bine, se apropie de stăpânul său şi-i grăi aşa:

- Dragul meu stăpân, pentru că m-ai îngrijit şi m-ai crescut ca un bun stăpân, cred că te-am slujit destul şi cred că nu te poţi plânge de mine. Acum eu vreau să mă duc în lume, să mai trăiesc şi singur. Să ai grijă ca de ochii tăi din cap de cele trei coarne pe care ţi-am zis să le iei, iar când vei avea vreun năcaz, n-ai decât să sufli în cornul cel de aramă. Eu voi auzi şi voi veni îndată; când *vei sufla în cornul de fier, mi-oi iuţi paşii, iar când* vei sufla în cel de oţel voi fi lângă tine. Şi acum rămâi sănătos, că eu plec!

Feciorul moşului îmbrăţişa gâtul boului şi-l sărută pe frunte, cu ochii plini de lacrimi.

Văzându-se apoi singur cuc în pădure, se apucă să-şi facă o colibă. Rupse câteva braţe de crengi, făcu din ele o colibă de mai mare dragul să tot stai în ea, şi-şi aşternu un pat moale din frunze şi din ramurele tinere din pădurea de aramă. Se odihnea bine. Aici, în pădure, găsea

multe nuci, alune, mure şi alte poame gustoase, aşa că nu ducea lipsă de nimic.

Dar împăratul Roşu, care era stăpânul pădurii, văzând că cei trei boi ai lui nu mai dau nici un semn de viaţă, porunci să se trimită slujitori în toate părţile, că doară va putea ştirici ce s-a întâmplat cu paznicii lui. Şi dacă se vor găsi morţi, să se afle cine i-a omorât.

O babă, umblând prin pădure, găsi pe feciorul nostru şi, băgând sama că are şi colibă în pădurea împăratului, îl bănui că trebuie să ştie ceva de soarta boilor, iar dacă vor fi morţi trebuie să ştie cine i-a omorât, că altcum nu ar fi cutezat el să-şi facă adăpost acolo.

Aşa că baba, nici una, nici alta, se duse aţă la-mpărat şi-i spuse că ea îi va aduce pe omul care ştie cine a omorât paznicii pădurii, şi ceru să-i deie o roabă uşoară, de cele cu o roată, şi o sticlă de vin de nouă ani. Luă roaba şi sticla de vin şi merse d-a dreptu' la coliba feciorului nostru.

- Bună ziua, fecioraşule!

- Bună să-ţi fie inima, babo! Da' ce cauţi dumneata pe aici?

- D-apoi iacă, dragu' babei, am venit să adun nişte uscături, să ie duc acasă, că nu am cu

ce să-mi fierb o mâncare şi la iarnă cu ce să mă încălzesc, îi răspunse baba afurisită şi se apucă să adune crengi uscate.

Fecioraşului nostru i se făcu milă de ea şi se duse să-i ajute la strâns. Baba, şireată, îi mulţumi şi apoi îl îmbie cu vin şi îi dete sticla să beie. Feciorul nostru, care nu mai băuse vin de când plecase Roian, ca să nu supere pe baba care îl îmbia mereu, luă sticla şi, fiind setos, înghiţi cu nădejde de vreo câteva ori, încât abia mai rămase pe fundul sticlei.

Atâta dorea şi baba. Feciorul nostru se îmbătase criţă şi căzu la pământ ca mort. Baba se căzni cum putu şi-l puse în roabă. Văzând cele trei coarne de bou atârnate în colibă, le luă, le puse în roabă şi plecă apoi voioasă la palatul împăratului.

Cum ajunse baba înaintea împăratului, îi arătă cele trei coarne, pe care acesta le cunoscu îndată că sunt ale celor trei paznici ai lui, şi-l năpădiră lacrimile de mila lor. Apoi baba îi arătă şi pe voinicul nostru, care dormea în roabă, mort de beat, şi spuse împăratului că în coliba lui a aflat coarnele, atârnate deasupra capului unde dormea el.

împăratul Roşu se mânie tare şi dădu poruncă slujitorilor ca, după ce se va trezi voinicul nostru din beţie, să-l ducă îndată la spânzurătoare.

Când îl duceau la spânzurătoare, voinicul se rugă de slugile împăratului să-l lase să sufle câte o dată în fiecare corn.

Luă deci cornul de aramă şi suflă o dată în el. Roian auzi cornul acolo unde se afla şi plecă la drum; suflă voinicul în al doilea corn, în cel de fier, şi Roian iuţi paşii, iară când suflă în cel de oţel, Roian deja îşi făcea drum prin mulţimea care se adunase ca să vadă cum îl spânzură şi, luând în coarne pe feciorul moşului, s-au dus, s-au tot dus; şi nimeni n-a mai auzit vorbindu-se despre ei, până în ziua de azi.

Todoraş purcăraşul

ERA ODATĂ UN ÎMPĂRAT, şi împăratul acela avea-naintea palatului său un măr foarte înalt, atâta era de înalt, încât nu i se vedea vârful.

împăratul era bătrân foarte. într-o noapte visă că de va mânca un măr din pomul care era în faţa palatului său va întineri pe dată ca un prunc de-o zi.

A trimis scrisori prin multe ţări şi răvaşe prin oraşe, că cine se va sui în mărul din faţa palatului şi îi va aduce un măr din acel pom, va primi jumătate de împărăţie şi pe fata lui de soţie.

Alergat-au feciori de crai şi de împăraţi, să-şi cerce norocul, dar nici unul nu a putut face nici o ispravă. Venit-au feţi-frumoşi şi mulţi viteji, care se luptaseră cu zmei şi cu balauri, dar toţi s-au întors cu buzele umflate.

Odată, intră la împăratul purcarul său Todoraş şi îi zise:

- înălţate împărate, să nu-ţi fie cu supărare cele ce-ţi spun: anume că aş voi şi eu să-mi încerc norocu', să mă sui în măr.

-Apoi, liberă ţi-e calea, fătu-meu, numa' să fii fecior! încearcă şi tu, poate să fii mai norocos decât ceilalţi.

Todoraş purcăraşu', luându-şi merinde pe o zi şi toporaşul său, începu a se urca pe tulpina mărului, într-o duminică, pe când începuse a se crăpa de ziuă.

Se suia Todoraş cu spor, nu-i vorbă, parcă era o mâţă, iar când se obosea, împlânta toporul în tulpina pomului, se aşeza pe el şi se odihnea, apoi iarăşi urca.

Trecuse prânzul, trecuse şi amiaza, se apropia seara, dar vârful pomului nici pomeneală nu era să se vadă.

Sfinţi soarele şi, ridicându-şi Todoraş capul în sus, zări deasupra ceva întunecos, ca un nor. Apropiindu-se tot mai mult de nor, auzi deodată un glas zicându-i:

- Cine eşti, om pământean? Dacă eşti om bun, vino, dar dacă eşti om rău, să nu cutezi, că am o căţea cu dinţi de fler şi cu măsele de oţel şi, dacă te apucă, tot te-mbucă!

- Om bun, om bun! răspunse Todoraş şi puse piciorul pe nor.

Cum ajunse acolo, mai mare îi fu mirarea văzând o casă frumoasă ca-n poveşti. Era casa în care trăia maica Luni.

- Bună ziua, măicuţă! zise Todoraş.

- Mulţam dumitale, fecioraşule pământean. Da' ce ţi-o adus vântul părul, cioarele picioarele şi corbii ochii pe aici? Că fiinţă de om pământean încă n-a pus piciorul în locurile astea.

- Nu mi-o adus vântul părul, cioarele picioarele şi corbii ochii, îi întoarse vorba voinicul nostru, ci eu singur am venit, că sunt harnic de capul meu! Şi vreau să mă sui în vârful mărului ăstuia, să iau un măr din el, să-l duc împăratului, că a visat împăratul că, dacă va mânca un măr din pomul ăsta, va întineri ca un prunc de-o zi.

- Hei, dragu' meu, dar de greu lucru te-ai hotărât să te apuci, că eu sunt aici de-o grămadă de ani şi nu ştiu să aibă mărul ăsta vârf. Da' iacă, ţi-oi da ceva de mâncare, te-i hodini la mine astă sară, iar mâne dimineaţă îi pleca cu noaptea-n cap la sora mea, maica Marţi. Eu ţi-oi pregăti o merinde uşoară din care, oricât îi mânca, tot nu se va gata, şi îi încerca la sora mea, poate ea de nu o fi auzit cumva de vârfu' mărului, că e mai bătrână decât mine.

Todoraş, după ce cină, se culcă, iar dimineaţa, luându-şi merindea uşoară şi toporaşul; începu să se suie din nou pe tulpina mărului. Către sară ajunse la maica Marţi. Când să se apropie de casa ei, auzi un glas întrebând:

- Cine eşti, om pământean? Dacă eşti om bun, vino, dar dacă eşti rău, să nu îndrăzneşti să calci cu picioarele p-aci, că am o căţea cu dinţi

de fier şi cu măsele de oţel şi, dacă te apucă, tot te-mbucă.

- Om bun, om bun! răspunse Todoraş. Şi coborî pe norul unde era casa maicii Marţi.

- Bună sară, măicuţă! îi dete bineţe Todoraş.

- Mulţam dumitale, fecioraş pământean. Da' ce ţi-au adus cioarele picioarele, ciocârliile călcâile, ţărcile fălcile şi corbii ochii pe aici, pe unde suflet pământean n-a călcat?

- Nu mi-au adus cioarele picioarele, ciocârliile călcâile, ţărcile fălcile şi corbii ochii, ci eu singur am venit, că sunt vrednic de capu' meu! Vreau să mă sui în vârtui ăstui pom, să iau d-a-colo un măr şi să-l duc împăratului, că a visat într-o noapte că, dacă va mânca un măr, va întineri ca un prunc de-o zi.

- Hei, dragu' meu, dar de greu lucru te-ai apucat, că eu sunt aici de o grămadă de ani, şi nu ştiu să aibă mărul ăsta vârf. Acu', dacă te-ai ostenit de ai ajuns până la mine, iacă, eu ţi-oi da ceva de mâncare şi te vei hodini noaptea asta, iar mâne dimineaţă vei pleca la maica Miercuri, că e mai bătrână decât mine şi poate îţi va şti spune ceva.

Mâne-zi, Todoraş se sculă de dimineaţă şi, muiţumindu-i pentru cină şi pentru hodină, îşi luă

ziua-bună de la maica Marţi şi începu iarăşi a se urca pe tulpina mărului în sus, doară-doară va putea ajunge la vârf.

Şi tot aşa călători feciorul nostru de la maica Miercuri la maica Joi, a trecut pe la maica Vineri, până ajunse la maica Sâmbătă, iar de aici a ajuns, sară, la un nor alb, de gândeai că e făcut din nea. îţi lua vederile, atâta era de alb.

Deodată auzi un glas din vârful mărului:

- Dacă eşti un om bun, vino la mine, însă dacă eşti rău să nu te apropii, că am o căţea cu dinţii de fier şi cu măselele de oţel şi, cum te-apucă, tot te-mbucă.

- Om bun, om bun, maică Duminică! răspunse Todoraş, foarte bucuros că vedea vârful mărului, care era încărcat de mere roşii şi galbene, de gândeai că sunt făcute din aur.

Todoraş puse piciorul pe norul alb şi merse la casa maicii Duminici, care era aşezată între crengile mărului, de-abia se vedea printre frunze şi printre mere, şi-i dete bineţe bătrânei:

- Bună sară, maică Duminică!

- Să fii sănătos, Todoraş purcăraş! O, da' de mult te tot aştept să vii! Că am o fată mare, şi când s-a născut mi-a spus Ursita că vei fi bărbatul ei.

- Ba, eu nu pot să-i fiu bărbat, ci am venit până aici să duc împăratului un măr din vârful mărului, că el a visat într-o noapte că, dacă va mânca un măr din pomul ăsta, va întineri ca un prunc de-o zi, şi dacă-i duc mărul, îmi dă jumătate de împărăţie şi fata lui de soţie.
- Bine, zise maica Duminică, fie cum ţi-i voia, dar numai atunci te las să iei un măr din pom, să-l duci împăratului, dacă mă slujeşti un an de zile, altcum nu.
- Foarte bucuros, răspunse Todoraş.

A doua zi, maica Duminică se sculă de dimineaţă şi se îmbrăcă să meargă la treburile ei. Lui Todoraş nu-i dădu alt lucru de făcut, decât să mături prin ocol şi să facă treburile mărunte din jurul casei. La urmă, înainte de plecare, îi mai spuse că într-o cămară este închis un zmeu, care i-a fost furat fata, dar, prinzându-l, l-a legat cu trei cercuri de fier şi l-a închis acolo, lăsându-l să moară de foame şi de sete. L-a sfătuit pe Todoraş ca nu cumva să-l pună păcatele să-i deie apă să beie, că atunci zmeul prinde putere, rupe cercurile, şi iară îi fură fata.

Todoraş îi făgădui că le va împlini pe toate aşa cum i-a poruncit şi, după ce plecă maica Duminică, se apucă de lucru.

Mătură frumos tot ocolul, aşează toate lucrurile la locul lor şi, învârtindu-se pe lângă casă, ajunse la cămara în care era închis zmeul.

Cum îl zări, zmeul îl rugă aşa:

- Dragul meu Todoraş, fie-ţi milă de mine şi
fă-mi un bine, că şi eu ţi-oi face la rândul meu.
Dă-mi numai trei picături de apă, că mi-e tare sete!

Fiindu-i milă lui Todoraş, merse şi-i aduse trei picături de apă. Cum înghiţi zmeul cele trei picături de apă, se umflă din toate puterile, şi dintr-o dată cercurile cu care era legat plesniră, şi zmeul ieşi afară din cămară şi, furând fata din nou, o şterse la fugă. Todoraş nu mai ştia ce să facă de năcăjit ce era. Nu putea înţelege cum de căpătase zmeul aşa putere mare, numai din trei picături de apă. Ce-i va zice şi ce-i va face maica Duminică, oare, când va vedea că nu-i nici fata, nici zmeul?

Maica Duminică veni repede acasă, căci ştia tot ce s-a petrecut de la plecarea ei.

- Vai de mine, dar ce mi-ai făcut, Todoraş?
se tângui bătrâna. Ce să mă ştiu face acum fără
fată? Na unsoriie astea, şi ori pe cine-i vei unge
cu ele, dacă e mort, îndată învie, apoi mergi până
unde vei da de palatul zmeului şi, dacă-mi aduci
fata, îţi dau mărul.

- Bine, maică Duminică, mă duc, şi până
nu dau de zmeu nu mă opresc nicicum şi am să
aduc fata înapoi.

Todoraş se pregăti în grabă mare şi se luă pe urmele zmeului. Cum mergea aşa, găsi în drum un uliu mort. Fiindu-i milă de bietul uliu, luă îndată unsoarea de la maica Duminică, unse cu ea penele uliului, şi uliul îndată se sculă şi zbură şi, învârtindu-se în jurul lui Todoraş, îi spuse:

-Alelei, drag fratele meu, că bun somn am dormit! Când vei avea vreun năcaz mare, vină numai în pădurea asta, şi eu te-oi ajuta, că şi tu m-ai ajutat şi mi-ai dat viaţă.

Todoraş porni din nou la drum. Nu departe dete peste un lup mort lângă o baltă. Cum îl văzu, se apropie de lup, îl unse, şi lupul sări în picioare şi începu a se gudura înaintea lui Todoraş:

- Oh, drag fratele meu, dulce somn am avut!
Fiindcă mi-ai făcut acest mare bine, şi eu sunt
dator să-ţi răsplătesc cu bine. Când s-o întâmpla
să ai vreo durere mare, vino numai pe aici, şi eu
te voi ajuta.

Şi iarăşii plecă Todoraş mai departe, cale lungă să-i ajungă, cum se zice din poveste, că-nainte mult miai este.

De la o vreme, fiind tare obosit, se aşează pe iarbă, pe malurile unui râu şi, scoţându-şi merindea, începu să mănânce, iar după ce se satură bine coborî la apă şi îşi stampară setea. Aci dete cu ochii de un peşte mort. Luă unsoarea şi, scoţând peştele din apă, îl unse, şi deodată văzu peştele ieşindu-i în faţă şi zicând:

- Vai, drag fratele meu, da' bine am mai dormit! îţi mulţămesc că m-ai înviat. Când vei avea vreodată vreun năcaz mare, vino numai la râul ăsta, şi eu îţi voi ajuta.

Plecând grăbit, Todoraş purcăraşu ajunse la fântâna zmeului. Aci se aşează la umbra unei sălcii mari şi, punându-şi fluierul la gură, începu a cânta duios încât şi frunzele pomilor prinseră a se legăna de cântecul plin de jale al lui Todoraş.

Deodată fata maicii Duminici, auzind fluierul, veni să vadă cine cântă aşa de duios, de parcă ţi se rupea inima ascultându-l. Cum o zări că se apropie, Todoraş îi zise:

- Hai repede să fugim, să nu ne prindă zmeul!

Şi o luară amândoi la sănătoasa.

Căţeaua zmeului alergă cât putu de repede la patul stăpânu-său, unde îşi dormea el somnul de amiază, şi îi zise:

- Heleleau, beleleau, drag stăpânu-meu, scoală-te, că nu ştiu cine a furat pe stăpâna mea!

- Da' las s-o fure, că oi dormi o dormită, oi bea o băută şi oi fugi o fugită, şi i-oi ajunge.

Aşa şi făcu zmeul, dormi cât dormi, apoi beu ce beu, şi se luă la fugă nebună după ei, şi nu trecu ca de când vă povestesc şi îi ajunse.

- Ai mare noroc, Todoraş, zise zmeul, că mi-ai făcut şi tu mie un bine, atunci când mi-ai dat trei picături de apă, de am putut scăpa din robia maicii Duminici, altfel te făceam una cu pământul.

Şi luând zmeul fata de mână, o duse înapoi la palatul lui. Todoraş se întoarse năcăjit la maica Duminică. Aceasta îl întrebă:

- No, dragul meu Todoraş, ce ispravă ai făcut?

- Era să fie bine, răspunse Todoraş, dar ne-a ajuns zmeul din urmă şi a luat iarăşi fata.

- Acuma, dragul meu, să mergi la Baba-Ana-Năzdrăvana şi să o slujeşti un an şi o zi, iar după ce vei împlini anu', să-i ceri ca plată să-ţi deie să alegi din stava[1] ei de cai, care-i vrea tu. Da' bagă bine de samă ce-ţi spun, să nu mai faci

[1] Stavă - herghelie (n. red).

de capu' tău: baba are între caii ei un cal cu şapte inimi, un cal năzdrăvan; îi vedea între toţi caii ei frumoşi şi graşi unul urât şi slab, numai oasele şi pielea; tu pe acela să ţi-l alegi, şi altul să nu primeşti. Cu calul ăsta nu te va mai ajunge zmeul. Todoraş plecă la Baba-Ana-Năzdrăvana. Cum ajunse la ea, baba îl întrebă:

- Ce vânt te-a adus pe aici, ori poate ţi-ai urât zilele?

- Nu mi-am urât zilele, babo, ci am venit să te slujesc cu cinste şi omenie, iar când o trece un an şi o zi, în loc de simbrie să-mi dai un cal pe ales, care mi-o plăcea mie.

- Bine, Todoraş, dar să bagi de samă că, dacă vei pierde vreun cal, îl vei plăti cu capul.

în ocolul casei unde locuia baba se aflau o mulţime de pari ascuţiţi la vârf şi împlântaţi în pământ, şi în fiecare par era împlântat câte un cap de om. Numai un singur par era fără cap, şi el striga întruna: „Dă-mi cap! Dă-mi cap!"

Baba-Ana-Năzdrăvana era acum tare voioasă, crezând că Todoraş nu o va putea sluji un an şi o zi, şi aşa îi va pune şi capul lui în parul acela gol, care cerea cap de om. îl chemă pe Todoraş în odaia ei şi îi dete să mănânce, iar ea

se duse în staul şi începu a bate o iapă, de o făcu toată vărgi pe spate, şi îi porunci aşa:

- Să te duci în codri, să crapi un lemn gros în patru, să te bagi în el, apoi să-l închei la loc, aşa ca să nu se cunoască nici un fel de urmă, că dacă te va găsi Todoraş şi va veni cu tine acasă va fi vai de pielea ta!

Baba veni apoi la Todoraş şi îi zise:

- Nu-ţi dau altă de lucru, decât să păzeşti o iapă la păşune; dar dacă nu vei putea-o păzi, vezi parul acela? Acolo îţi va sta capul. Iar dacă o vei păzi şi nu o vei pierde, îţi dau simbrie, aşa cum ne-am tocmit.

- Bine, am s-o păzesc! răspunse Todoraş.

Luând iapa de căpăstru, plecă el cu ea la păşune. Ajungând la locul de păşunat, împiedică iapa şi se trase apoi la umbra unui copac, să se odihnească. Văzând iapa că Todoraş doarme, îşi făcu urma pierdută şi se ascunse în codri, unde cât ai clipi din ochi crăpă un lemn în patru, se băgă în el şi încheie bine crăpăturile, ca să nu se cunoască nici o urmă, aşa după cum îi poruncise Baba-Ana-Năzdrăvana.

Către sară, sculându-se Todoraş, mai mare îi fu spaima când văzu că iapa nu e nicăieri. Căută

în dreapta, căută în stânga, dar nici urmă de iapă. Parcă o înghiţise pământul. Merse prin pădure plângând şi văitându-se, ştiind că baba are să-i pună capul în par. Deodată îi ieşi în cale uliul şi, văzându-l pe Todoraş al nostru plângând şi văitându-se, îl întrebă:

- De ce plângi şi te văicăreşti aşa, drag fratele meu?

- D-apoi cum n-oi plânge şi nu m-oi văicări, că, iaca, mi-a dat Baba-Ana-Năzdrăvana să-i păzesc o afurisită de iapă la păşune şi, furându-mă somnul, a pierit şi nu o mai pot găsi, şi dacă mă întorc fără de iapă îmi taie baba capul şi mi-l pune şi pe al meu într-uh par din ocolul ei.

- Nu te necăji, drag fratele meu! îl încuraja uliul. Stai puţin aci şi mă aşteaptă, că eu am să ţi-o găsesc şi ţi-o aduc.

Şi numa' ce văzu Todoraş că se adună o mulţime de ulii şi pornesc în căutarea iepei.

Nu trecu mult, şi iacă vede venind iapa, fugind cât o ţineau picioarele, mânată de un nor de ulii. Nu ştia Todoraş ce să facă de bucurie şi cum să-i mulţămească uliului pentru bine ce i l-a făcut. Luă iapa de căpăstru şi merse cu ea către casa babei, voios că a scăpat de la moarte.

Când îl văzu Baba-Ana-Năzdrăvana că intră cu iapa pe poartă, era cât p-aci să crape de năcaz. Todoraş duse iapa la grajd şi merse la babă să-i deie de cină. După cină se duse să se culce. A doua zi, baba îi dădu poruncă lui Todoraş să ducă iară la păşune iapa. Până prânzi Todoraş, baba merse la iapă şi, trăgându-i iarăşi o bătaie soră cu moartea, îi porunci să se ascundă la rădăcina unui arbore mare, în pământ, spunându-i că, dacă şi de astă dată va veni Todoraş cu ea de căpăstru acasă, îi va pune capul ei în par.

După ce prânzi, Todoraş luă iapa de căpăstru şi merse cu ea la păşune, o împiedică, iar el se trase la umbră să se odihnească. De la o vreme iară îl fură somnul şi adormi. Văzând iapa că Todoraş doarme, iarăşi îşi pierdu urma şi se băgă în pământ, la rădăcina unui arbore mare, aşa cum avea poruncă de la stăpână-sa.

Apropiindu-se sară, Todoraş se trezi din nou fără iapă, şi iar începu a se tângui şi a plânge prin pădure, căutând-o.

Mergând el aşa, tot plângând, se întâlni cu lupul pe care-l înviase.

- De ce plângi şi te năcăjeşti, drag fratele meu? îl întrebă lupul.

- D-apoi cum să nu plâng şi să nu mă năcăjesc, că m-am băgat slugă la Baba-Ana-Năzdrăvana şi mi-a dat să-i păzesc la păşune o afurisită de iapă, şi acuma am pierdut-o a doua oară şi, dacă nu o găsesc, îmi pierd capul.

- Oh, drag fratele meu, nu te mai năcăji nimic! Un bine mi-ai făcut, şi cu bine ţi-s dator. Stai aci şi mă aşteaptă, că îndată va fi iapa înaintea ta.

Nu trecu mult timp, când iacă vede Todoraş iapa venind îg fuga mare către el, gonită de o droaie de lupi care o urmăreau, şi mare îi fu bucuria. O luă de căpăstru şi, mulţămindu-i lupului, merse cu ea acasă.

Când îl văzu din nou baba pe Todoraş intrând pe poartă cu iapa de căpăstru, se făcu foc şi pară de năcaz. Todoraş băgă iapa în staul şi se duse apoi la babă să-i dea de cină.

A doua zi de dimineaţă, baba dete lui Todoraş să mănânce, iară ea luă un bici şi merse la iapă şi, lovind-o fără milă, îi porunci aşa:

- Să te duci, iapă afurisită, în fundul mării,
să nu te mai găsească Todoraş, că apoi nu fac
altceva cu tine, numai îţi jupoi pielea de vie!

Todoraş luă iapa şi plecă iarăşi cu ea |*a* păşune, o împiedică şi se aşează la umbră şi, de la o vreme, iară îl fură somnul. Şi iară se trezi şi a treia oară fără iapă.

„Până acum a fost cum a fost, dar acum am să dau de dracu'!" îsi spuse el.

Porni năcăjit foarte prin pădure şi tot merse, până ajunse la un râu mare. Aci se aşează jos, pe iarbă, că nu-l mai ţineau picioarele de obosit ce era. Aruncându-şi ochii spre apa râului, numai ce zări peştele pe care îl înviase el.

Cum îl văzu peştele pe Todoraş, îl întrebă:

- De ce eşti aşa de năcăjit, drag fratele meu?

- D-apoi cum să nu fiu năcăjit, că uite ce-am păţit...

Şi Todoraş povesti toată păţania lui cu iapa şi îi spuse ce pedeapsă îl aşteaptă, dacă n-o găseşte.

- Lasă, drag fratele meu, zise peştele, nu te mai năcăji atât, că pentru binele pe care mi l-ai făcut tu mie şi eu sunt dator să-ţi fac un bine.
Aşteaptă-mă aci, pe mal, că nu peste mult timp îţi aduc iapa, că eu am văzut unde s-a ascuns.

în câtă vreme ai număra până la o sută, iapa fu înaintea lui Todoraş, în apă, înconjurată de o

mulţime de peşti, unul mai mare decât celălalt. Bietul Todoraş se credea în al nouălea cer, atâta era de fericit. Mulţămi peştelui care-i făcu acest mare bine, îşi luă rămas bun de la el şi, prinzând iapa de căpăstru, plecă în grabă mare cu ea la Baba-Ana-Năzdrăvana, ca să nu-l prindă noaptea pe drum.

Baba, băgând de samă că începuse a se înnopta şi Todoraş nu se întorsese încă, era tare voioasă, crezând că de data asta n-o şă mai găsească iapa, şi îi va pune negreşit capul în par. Când îl văzu că vine grăbit, ţinând iapa de căpăstru, începu să-şi smulgă părul din cap de năcăjită ce era.

Todoraş intră voios pe poartă, duse iapa la locul ei şi o legă, apoi intră la babă. Aceasta îi dete cina, iar el, după cină, merse să se culce, că era tare obosit.

Dimineaţa, după ce se sculă, merse la babă şi îi ceru să-i deie plata, aşa cum Ie-a fost tocmeala. Că, mă rog dumneavoastră, pe vremurile acelea nu erau anii aşa de lungi ca azi, şi Todoraş împlinise un an şi o zi.

Baba merse cu Todoraş în staul, îi arătă caii ei frumoşi şi graşi şi îi zise:

- Dragu' meu Todoraş, fiindcă m-ai slujit cu credinţă, iacă, alege-ţi calul pe care îl vrei tu, care crezi că e mai gras şi mai frumos, că ai de unde să-ţi alegi.
- Eu, babă, mă mulţămesc cu calul ăsta, răspunse Todoraş, arătând un cal plin de bube şi slab, de-i puteai număra coastele.
- O, bată-te focu' tău! făcu baba mirată. Din atâţia cai frumoşi şi graşi nu ţi-ai găsit pe care să-l iei, numai pe râiosul ăsta? Da' alege-ţi unul din cei tineri şi frumoşi, să-ţi fie mai mare dragul să te sui pe el!
- Mie nu-mi trebuie altul, numai pe ăsta, răspunse Todoraş, şi nu se mai mişcă de lângă el.

Văzând baba că el numai pe acela îl vrea, nu avu încotro şi fu silită să-i deie calul pe care îl alesese el, căci aşa Ie-a fost tocmeala.

Todoraş încalecă şi, luându-şi rămas bun de la babă, plecă iară la fântâna zmeului.

Când se apropie de fântână, se dete jos de pe cal şi-l slobozi să pască, iar el îşi scoase fluierul de la brâu şi, aşezându-se jos pe iarbă, începu a cânta din fluier de răsuna valea. Fata maicii Duminici, auzind cântecul minunat, i se păru foarte cunoscut şi alergă la fântână, să vadă cine cântă aşa de frumos.

Cum ajunse la fântână, Todoraş se ridică de jos repede şi-i zise fetei:

- Hai să fugim, că acuma am un cal năz
drăvan, care are şapte inimi, şi cu calul ăsta
nu ne mai poate ajunge zmeul, nici să crape!

Fata nu stătu pe gânduri, încălecară amândoi, şi calul începu a alerga ca o nălucă.

Căţeaua zmeului dădu iar fuga la stăpânu-său şi îi spuse:

- Heleleau, beleleau, drag stăpânu' meu, Todoraş iară ţi-a furat nevasta.

- Las' s-o fure, că oi dormi o dormită, oi bea o băută şi oi fugi o fugită, şi i-oi ajunge.

- îi vei ajunge când ţi-i vedea ceafa şi când o curge la deal apa, zise căţeaua către zmeu.

Atunci zmeul, năcăjit, băgă pintenii în foc, de se roşiră ca jarul, încalecă calul său care avea cinci inimi şi o luă la goană după ei. Calul zmeului necheza de durerea pintenilor care îl înţepau în coaste şi striga către frate-său, care avea şapte inimi şi pe care călărea Todoraş cu fata maicii Duminici, zicându-i în graiul lor de dobitoace:

- Lasă-te mai greu, frate, că acuşi ajung
pintenii zmeului să treacă prin coastele mele.

- D-apoi cum să mă las, frate, nu ar fi oare păcat să moară două suflete curate, pentru un necurat? Ba, mai bine dă-i o trântită zmeului tău, că vin şi eu să-ţi ajut, să-l facem praf şi fărâme! răspunse calul lui Todoraş.

Nici nu gătă bine vorba, că zmeul fu trântit la pământ. Calul lui Todoraş se întoarse şi, apropiindu-se de zmeu, îl lovi o dată cu copita în moalele capului şi-l lăsă mort.

Todoraş încalecă pe calul zmeului şi porniră mai departe către casa maicii Duminici.

Cum îi văzu, bătrâna nu mai putea de bucurie şi nu ştia cum să-i mulţămească lui Todoraş că i-a scăpat fata din mâinile zmeului şi că zmeul e mort.

Lui Todoraş îi căzuse dragă fata şi se învoi s-o ieie de nevastă, că ea îi era ursită.

A doua zi, baba dărui un măr lui Todoraş, şi acesta, luându-şi soţia, plecă să ducă împăratului mărul. împăratul îl întâmpină cu mare bucurie. Todoraş îi întinse mărul şi, cum îmbucă împăratul din el, îndată întineri ca un prunc de-o zi.

Dete apoi împăratul lui Todoraş jumătate de împărăţie, iar pe fată o dădu fratelui acestuia de soţie.

Todoraş, împreună cu nevastă-sa şi fata împăratului, merse la părinţii săi, şi făcură două nunţi deodată.

Codriţa şi împăratul Rogojină

A FOST ODATĂ un împărat. Şi împăratul acesta era nespus de frumos, de falnic şi de voinic, dar nu găsise până atunci o fată care să-i placă şi s-o ia de soţie.

într-o zi plecă el la vânătoare şi merse, merse pe căi necunoscute, până ajunse într-o pădure mare. Acolo îi apăru dinainte o căprioară frumoasă şi sprintenă foc. El, după ea, s-o prindă, şi altceva nimic. Căprioara, speriată, fugi spre casa pădurarului să se ascundă. în prag o întâmpină fata acestuia - că avea pădurarul o fată nemaivăzut de frumoasă.

Tot atunci ajunse şi împăratul, călare pe cal şi, când o văzu pe fată, rămase mut de uimire. După o clipă de tăcere, spuse:

- Aşa o fată frumoasă n-am văzut de când
sunt eu împărat!

Dar fata întrebă:

- Ce-i ăla împărat?
- Spune-mi, cum te cheamă pe tine?
- Codriţa.
- Şi a cui eşti tu?
- Sunt fata pădurarului de pe aici.
- Nu vrei să-mi fii soţie?
- Soţie?! se miră
Codriţa.
-Da.
- Să mă ferească Dumnezeu! Nu vreau să iau un băiat fără meserie.
- Păi eu sunt împărat, n-ai auzit?
- împărat?
-Da.
- Dar când n-o să mai fii împărat, cu ce-ai să trăieşti, fără meserie?
- Păi... dacă sunt împărat, la ce-mi trebuie meserie?
- Nu, fără meserie, eu nu mă mărit după tine.

Plecă împăratul, mişcat de frumuseţea ei, la palat. Adună zidari, fierari, lemnari, destui meşteri, cei mai mari, şi-i întrebă:

- Ce meserie puteţi să mă învăţaţi cât mai degrabă? în trei luni. Cel mult în trei luni.

Ăla, zidăria, în cel puţin doi ani. Ălălalt, fierăria, în trei ani. Altul, lemnăria, tot în trei ani. -Aoieu! E prea mult! Veni şi un rogojinar:

- împărate, te pot eu învăţa într-o lună să fii rogojinar.
- Ce e aia rogojinar?
- Faci rogojini. Şi asta-i o meserie. îmi aduci papură, şi te învăţ să faci rogojini.

Zis şi făcut. îi aduse papură şi se puse împăratul pe muncă. Şi când termină de învăţat să facă rogojini, se duse la fată:

- Ei, Codriţa, mă iei?
- Dar ce, ai învăţat vreo meserie?

-Am învăţat să fac rogojini.

- Foarte bine. Facem rogojini, le vindem şi avem cu ce trăi.
- Păi dacă eu sunt împărat şi am atâta avere, ce ne trebuie să vindem? Oricum, ţi-am făcut pe voie, să ştii că am o meserie.

Ce s-o mai lungim? Codriţa merse cu împăratul şi făcură o nuntă ca-n poveşti; el îi puse pe cap o coroană frumoasă, împărătească...

După o vreme, împăratul plecă la vânătoare şi-i spuse Codriţei:

- Rămâi cu bine, eu mă duc la vânătoare
pentru o săptămână de zile.

Şi plecă. Merse el, merse cale lungă fără seamăn, până se rătăci în pădure de slujitorii săi. Umblând de colo-colo, doar-doar o ieşi la lumină, dădu peste un han. Cum tocmai se lăsa noaptea, trase la han să se culce, da' la hanul acela aveau sălaş nişte bandiţi. Când îl văzură pe el mândru îmbrăcat, împărat, îl luară împreună cu alţii pe care-i mai găsiră acolo şi-i închiseră în beci. Eeei, acuma de ce-i închiseră? Pentru răscumpărare: să dea familia bani, să-i răscumpere.

Veni banditul cel mare la ei în beci şi îi întrebă:

- Ce să fac cu voi? Aveţi familie să vă
răscumpere?

Răspunse unul:

- N-am! Spuse şi altul:

- N-am!

Când îi veni rândul, împăratul spuse:

- Nici eu n-am pe nimeni. Şi eu sunt
sărac.

- Sărac eşti?

-Da.

- Ai să mori!

- Mor şi gata. Dar decât să mor, mai bine v-aş fi de folos. Ştiu o meserie foarte frumoasă şi bănoasă.

- Ce meserie ştii?

- Rogojinar.

- Ha, ha, izbucni în râs banditul, ce să fac cu rogojinile tale?

- Nu râde. Fac rogojini frumoase, cu flori, împăratul cumpără rogojinile, că lui îi trebuie.

- Bine. Ce să-ţi aduc, să te apuci de lucru?

- Să-mi aduci papură, vopsea şi tei.

îi aduse cele cerute. Şi se chiteşte împăratul şi se pune pe muncă, şi face o rogojină mare şi frumoasă, numai în flori, în puncte şi litere; şi scria acolo unde e el şi cum să-l scape Codriţa.

- Ştie vreunul de-ai dumneavoastră carte?

întrebă împăratul pe căpetenia bandiţilor, înainte
de a-i da rogojina.

- Ferească Dumnezeu! Cum o să ştie ai
noştri carte?... Din pădure?

- Bun!... Dădu apoi rogojina în mâna căpeteniei de bandiţi şi-i mai zise: Te duci la palat, la împărătească, şi vinzi asta.

Acesta se duse la palat cu rogojina, se înfăţişă împărătesei şi-i spuse:

- Să trăieşti, împărătească, la mulţi ani cu sănătate, am auzit că dumneavoastră cumpăraţi rogojini din cele mai frumoase.

Odată tresări Codriţa, se ridică de pe scaun şi spuse:

- Da, cumpăr. Desfă-o şi arată-mi-o!

Când o întinse, Codriţa dădu cu ochii de litere. Şi când citi literele, nu mai stătu pe gânduri, îşi luă o oaste, plecă şi îşi scăpă bărbatul.

Şi îl aduse acasă şi îl puse în scaun. Dar, de la întâmplarea asta, oamenii începură să-i spună împăratul Rogojină... şi aşa îi rămase numele. Şi împăratul Rogojină şi astăzi o mai fi trăind, de n-o fi murit...

Povestea busuiocului

SE ZICE că era odată ca niciodată, că de nu era, nu se povestea. Era odată un fecior sărac, sărac lipit pământului, pe care îl chema Busuioc.

Rămas fără părinţi, ca băiat tânăr, îşi luă lumea în cap, cum se spune, şi se băgă păcurar la oi la un om bogat. Stăpânu-său îl trimise cu oile la munte. Şi le păzi feciorul nostru o grămadă de ani de-a rândul, şi îi plăcea acolo, că îi mergea bine.

Odată veniră la feciorul nostru doi moşnegi aşa de bătrân' de gândeai că-s d-odată cu lumea. Cum ajunseră bătrânii, deteră bineţe feciorului.

Busuioc le mulţămi şi îi pofti să se odihnească puţin în căsuţa lui răcoroasă.

- La ce truda, le zise Busuioc, vă mai bateţi picioarele la aşa bătrâneţe? Dumneavoastră ar trebui să şedeţi cu nepoţii pe acasă, de cumva veţi fi având, şi nicidecum să vă obosiţi, şi mai ales pe căldura asta mare.

- Ai mare dreptate, răspunse unul dintre moşnegi care părea mai tânăr puţin, dar bag de samă că aşa ne-a fost ursita, să nu avem şi noi feciori harnici ca tine, care să ne îngrijească la bătrâneţe.

- Eu, dragii mei, v-aş primi foarte bucuros să şedeţi aici, pe lângă mine, că aş avec cu cine să mai schimo o vorbă, să nu fiu tot singur cuc, dar vedeţi dumneavoastră, şi eu sunt siugă la alţii,

însă, dacă voiţi, eu vă primesc bucuros şi aşa, căci de-o fi să merg de aici, de la stăpânu ăsta, la alt stăpân, veţi veni cu mine, că alta ce să vă zic.

- Lasă, puiu moşului, grăi tot moşul cel mai tânăr, care era mai vorbăreţ, nu te năcăji tu pentru noi, că ai năcazurile tale destule.

- D-apoi, să vă aduc ceva să îmbucaţi, că poate veţi fi flămânzi, umblând atâta cale.

- N-ai face rău, că c[iirito]m tare flămânzi.

Cât ai hcuc în palme, masa fu întinsă şi

încărcată cu bunătăţi ae „are se găseau ta *t£na lui Busuioc: mămăliguţă caldă, brânză proaspătă de oaie, urdă dulce, caş moale şi tot ce avea el mai bun.

Şi mâncară moşnegii, mâncară binişor, că aproape zvântară tot ce pusese Busuioc pe masă. în timpul cât mâncară moşnegii, Busuioc luă un ulcior şi dete o fugă până la izvor şi le aduse apă rece, proaspătă. Băură apă şi, sătui bine - de, vorba românului, puteai omorî pureci pe pântecele lor-mulţămiră feciorului. Busuioc le aşternu apoi otavă şi fân moale, ca să-şi odihnească bine oasele trudite, iar el ieşi pe afară să-şi vadă de oiţe şi de treburile lui, iar după ce isprăvi cu tot lucrul, se culcă şi el.

A doua zi, Busuioc se sculă de dimineaţă, se duse să-şi mulgă oile şi mai trebălui una-alta, până când răsări soarele. Bătrânii se sculară şi ei şi, spălându-şi feţele cu apă proaspătă de la izvor, merseră să vadă oile lui Busuioc.

Văzând bătrânii priceperea şi hărnicia lui Busuioc, s-au bucurat foarte mult.

- Eu zic să-i facem un bine feciorului ăstuia, ca să se cunoască în toată viaţa lui, zise moşneagul cel vorbăreţ. Să-i înmulţim îndoit oile!

- Da' bine, măi omule, unde să le ştie închide atunci, că vezi că abia are loc pentru astea, răspunse moşneagul cel mai vârstnic.

- Unde? O să-i spunem să-şi mai lărgească ocolul încă o dată pe atâta, şi să vezi că n-are să sfinţească soarele, şi ocolul va fi gata.

Busuioc le pregăti prânzul cu toate bunătăţile şi cu o mămăliguţă caldă şi aurie, de s-o mănânci cu ochii, şi merse la bătrâni şi-i pofti la masă. Aceştia veniră, se aşezară şi mâncară până se saturară; atunci moşneagul vorbăreţ zise către Busuioc:

- Dragu' moşului, până deseară să-ţi măreşti
ocolul oilor încă o dată pe cât este, că mâne
dimineaţă nu-ţi vor mai încăpea în el oile.

Ascultând Busuioc vorbele ieşite din gura bătrânului, îşi zise în sine: „Moşnegii ăştia trebuie că sunt nişte vrăjitori" - că mai auzise el po-vestindu-se întâmplări de astea.

Moşnegii îşi luară ziua bună de la Busuioc şi, după ce îi mulţămiră pentru că i-a ospătat şi Ie-a dat sălaş peste noapte, plecară mai departe în drumul lor. Busuioc nu stătu mult pe gânduri, ci se apucă îndată să-şi lărgească ocolul. Merse la pădure, tăie mai multe sarcini de nuiele şi pari, le cară cu spatele până la stâna lui; mai tăie câţiva curpeni tari şi, ajungând la stână, se apucă să ascută parii. îi bătu bine în pământ, apoi începu a împleti gardul cu nuielele pe care le adusese, îşi făcu o strungă mai mare, pentru dat oile la muls, şi o întări bine cu curpenii.

Soarele era încă destul de sus pe cer, când Busuioc isprăvise cu lucrul, având acuma un ocol aşa cum îi spusese moşneagul.

A doua zi când se trezi, Busuioc merse de-a dreptul la oi, şi mare îi fu mirarea şi bucuria când văzu că nu-i mai încap oile în ocol. Nu mai ştia pe ce lume e, de părerea lui de bine. îndată se hotărî să-şi strângă toate lucrurile, să le aşeze pe măgăruşii lui şi să plece la stăpânu-său, să-i

spună că de acuma nu mai vrea să fie slugă, că l-a slujit destul atâţia ani de zile. Aşa şi făcu.

După ce îşi adună toate lucrurile, le încarcă pe măgari, îşi luă bunda pe umeri, fluierul şi bâta şi, scoţând oile afară, o luă înaintea lor, iar la urmă lăsă câinii, ca să apere turma, dacă ar veni la ea vreun lup.

Mergând pe drum se gândea că după atâţia amar de ani îi va da stăpânu-său barem vreo 50-60 de oi, după care apoi să poată trăi şi el ca lumea, să nu tot fie cânele şi calul de bătaie al altuia.

Când era pe la prânzul mare, Busuioc ajunse cu turma de oi la poarta stăpânului său şi, deschizând-o, băgă oile în ocol.

- Bună ziua, stăpâne! dete bineţe Busuioc. Am venit cu oile, să ţi le las în samă, că de azi încolo nu mai vreau să mai slujesc. M-am săturat de atâţia ani să fiu tot slugă şi tot singur, că mi-o fi şi mie vremea să mâ-nsor, ca toată lumea, să am casa mea şi rostul meu. Cred că te-am slujit cu cinste şi cu omenie, şi acuma te rog să-mi dai partea ce mi se cuvine ca simbrie, din oile pe care ţi le-am înmulţit, de vezi bine că nu-ţi mai încap în ocol.

Stăpânu-său, văzând atâta silă de oi în ocolul său, cum nici nu visase el să aibă vreodată, nu mai putea de bucurie, dar când îi ceru Busuioc simbria, îşi făcu urechea surdă, aşa cum fac toţi bogătaşii când slugile le cer plata.

La urmă, pricepând stăpânul că Busuioc nu mai vrea să-l slujească, îi zise:

-Apoi, dacă aşa te-ai hotărât, iacă, alege-ţi zece oi şi pleacă unde vrei!

- Ce? Numai zece oi îmi dai? Dacă-i aşa treaba şi atâta ţi-i cinstea şi omenia, fie toate oile ale tale! Sănătate bună!

Şi Busuioc ieşi pe poartă năcăjit, de i se părea că vede negru înaintea lui.

Oile, înţelegând că bunul lor păstor le părăseşte, începură atunci toate a plânge, în limba lor, cânii începură şi ei a mârâi, de-ţi venea să-ţi astupi urechile, iar bieţii măgăruşi începură a striga în gura mare după stăpânul lor drag. Că ei numai pe el îl cunoşteau.

Berbecul cel mare, văzând că Busuioc se îndepărtează tot mai mult, sări gardul; atunci oile toate, cu măgarii după ele, săriră gardul şi se luară după berbec şi ajunseră din urmă pe Busuioc, tocmai când să intre în pădure.

Busuioc îşi iuţi paşii, dar oile se ţineau întruna după el.

Până se deşteptă din spaimă stăpânul, până să dea în dreapta, până să dea în stânga, Busuioc cu oiţele lui îşi făcu urma pierdută.

S-a tot dus Busuioc, cale lungă să-i ajungă, cum se zice din poveste, că-nainte mult mai este!

Mergând el, tot mergând, într-o zi ajunse cu oile înaintea unui palat mare şi frumos. Era palatul împăratului Galben. Aci se opri cu turma şi se aşează la umbră să se odihnească.

Trezindu-se apoi Busuioc din somn şi mergând printre oi, mai mare îi fu mirarea când văzu că o oaie fătase un miel frumos, cu lâna de aur. Fata împăratului ieşi cu alte fete, să vadă turma de oiţe a lui Busuioc, şi văzând mielul cu lâna de aur, care strălucea ca soarele, nu se putea mira destul de frumuseţea lui.

Adoua zi, mielul de aur, care era năzdrăvan, îi spuse lui Busuioc să se deie de trei ori peste cap. Busuioc îl ascultă; se dete de trei ori peste cap şi se făcu o floare frumoasă, cu un miros foarte plăcut. Mergând fata împăratului să ude florile dinaintea palatului, zări între flori o floare cu un miros minunat, cum nu mai întâlnise până

atunci. Rupse ea floarea aceea minunată şi o duse împăratului să io arate.

împăratul luă floarea şi o mirosi; în clipa aceea floarea se făcu un voinic aşa de frumos şi de mândru, încât şi sfântul soare se opri în loc, de se uită la el.

Cum îl văzu, fata împăratului căzu leşinată în braţele împăratului. După ce se trezi din leşin, zise către tatăl său:

- Tată, dacă nu mă măriţi cu feciorul ăsta, să ştii că eu mor! Grăbeşte-te şi-mi fă nunta, că nu mai pot de dragul lui.

împăratul, de frică să nu-i moară fata, dete poruncă să se facă toate pregătirile de nuntă.

Trimise în grabă de chemă la ospăţ pe toţi craii şi împăraţii vecini.

Şi au venit la nuntă fete şi feciori de crai şi de împăraţi, tot în fir de aur şi de mătasă îmbrăcaţi, cum e portul la-mpăraţi... Erau toţi ca nişte zâne şi feţi-frumoşi, dar nici unul din ei nu era aşa de frumos ca Busuioc.

în vremurile acelea de demult, era obiceiul la nunţi ca fiecare nuntaş să-şi spună povestea vieţii lui. Ajungând rândul lui Busuioc şi spunân-du-şi povestea, toţi nuntaşii rămaseră cu gurile

căscate şi, uitându-se la el, li se părea mai frumos de cum era.

Şi murind împăratul - că aşa se întâmplă pe lume, să moară şi împăraţii - ajunse împărat Busuioc al nostru şi domni cu împărăteasa lui mulţi ani, şi se spune că a fost un împărat nespus de bun şi înţelept.

Şi iacă aşa, de atunci a rămas obiceiul în lume ca fetele mari şi nevestele, când .merg la nuntă ori la joc, să-şi pună-n păr busuioc.

Şi de cumva Busuioc-împărat şi cu împărăteasa lui n-or fi murit, şi azi trăiesc.

Prinţesa de pe muntele de sticlă

A FOST ODATĂ ca niciodată.

A fost odată un om care avea o fâneaţă, sus pe un deal. Avea acolo şi un şopron în care îşi ţinea fânul. însă, în ultima vreme, şopronul îi era tot gol, căci, după cea mai scurtă noapte a anului, când era iarba mai mare şi mai frumoasă, locul rămânea pustiu, de parcă ar fi păscut acolo o întreagă cireada.

Şi aşa o dată, de două ori, până când omului i se făcu lehamite şi le spuse fiilor săi - că avea trei băieţi, iar mezinul se numea, după cum vă puteţi lesne închipui, Askeladd - să meargă unul dintre ei să păzească fâneaţa în noaptea cu pricina. Ar fi fost păcat să rămână iar fără fir de iarbă, ca în anii trecuţi.

- Cel care se duce să fie cu ochii-n patru! mai zise omul.

Se hotărî fiul cel mare să meargă să păzească locul, astfel încât nimeni, fie el om, vită sau orice altă arătare, să nu se atingă de iarba lor. Pe înserate, intră în şopron şi se culcă. Dar peste noapte se auzi o bubuitură îngrozitoare şi se cutremură pământul de se zguduiră şi pereţii şi tavanul. Băiatul sări în sus de frică şi o luă la sănătoasa cât de repede putu, şi nici că îndrăzni să se mai uite în urmă. Aşa că iarba dispăru şi în noaptea aceea ca în anii trecuţi.

în anul următor fu rândul celui mijlociu să stea la pândă. Se duse în şopron şi se culcă, ^*s* cum făcuse şi fratele mai mare. Dar peste noapte se auzi o bubuitură îngrozitoare şi se cutremură pământul mai ceva ca anul trecut. Când văzu băiatul una ca aceasta, se sperie şi o luă la fugă de parcă luase ceva foc.

în anul următor, vru şi Askeladd să meargă. Când să plece, cei doi fraţi mai mari începură să râdă de el:

- Da, tu eşti cel mai potrivit să păzeşti fânul. Te-ai găsit, tocmai tu, care nu ştii altceva decât să stai în cenuşă! îi spuseră ei.

Dar Askeladd nu se sinchisi de vorbele lor. Pe înserate, se duse la fâneaţă, intră în şopron şi

se culcă. Nu trecu mult, că se auzi o bubuitură şi pământul începu să se cutremure îngrozitor. „Numai de n-ar fumai rău de-atât!" îşi zise Askeiadd în sinea lui, dar nu se mişcă de acolo.

Nu după mult timp, se auzi iar trosnind şi se cutremură pământul de începu să zboare fânul în toate părţile.

„Numai de n-ar fi şi mai *îaiiY'* îşi zise băiatul.

Dar se auzi şi o a treia bubuitură şi pământul se cutremură din nou. Băiatului îi era teamă că au să se năruiască şi pereţii şi tavanul.

După toate acestea, se lăsă dintr-o dată o linişte ca de mormânt.

„Nu-mi vine deloc să cred că s-a sfârşit!" îşi spuse Askeiadd.

Dar afară era o linişte deplină. După ce mai s'ătu el puţin, auzi ceva ce părea a fi un cal care rumega chiar în faţa uşii şopronului. Se uită prin crăpătura uşii să vadă ce putea fi. Era într-adevăr un cal - mare, gras şi frumos cum nu mai văzuse Askeiadd vreodată - care păştea. Avea şa, frâu şi o armură. Toate erau din aramă şi străluceau de îţi luau ochii.

„Aha! Deci *tu* eşti cel care ne mănâncă fânul! zise băiatul în sinea lui. De-acuma, gata!"

Apucă vătraiul şi izbi calul de nu se mai putu mişca din loc. Calul se făcu atât de blând, încât Askeiadd putea face cu el ce voia. îl încalecă şi se duse într-un loc pe care nu-l ştia nimeni. Lăsă calul acolo şi se întoarse acasă. Fraţii râseră de Askeiadd şi îl întrebară, în bătaie de joc, cum se descurcase.

- N-ai stat tu prea mult în şopron, ci mai mult pe-afară, cât mai departe de păşune! îi ziseră ei, neîncrezători.

- Ba am stat în şopron până la răsăritul soarelui, dar eu, unul, nici n-am văzut, nici n-am auzit nimic. Nu ştiu ce v-o fi speriat pe voi aşa tare!

- Ei, hai mai bine să vedem cum ai păzit păşunea! spuseră fraţii.

Dar, când ajunseră acolo, iarba era la fel de înaltă şi de deasă ca în seara trecută.

în anul următor, lucrurile se petrecură la fel: nici unul dintre cei doi fraţi mai mari nu mai îndrăznea să păzească păşunea, aşa că se duse tot Askeiadd, căruia nu îi era frică. Şi se întâmplă întocmai ca în anul trecut: se auzi mai întâi o bubuitură şi se cutremură pământul. După o vreme, se mai auzi o bubuitură, şi apoi încă una.

Doar că, de data aceasta, toate cutremurele fură cu mult mai puternice. Se făcu apoi o linişte ca de mormânt şi băiatul auzi ceva rumegând în faţa uşii şopronului. Se uită prin crăpătura uşii să vadă ce-ar putea fi. Oho-ho! Era alt cal, care păştea lângă şopron. Acesta era cu mult mai mare şi mai frumos decât celălalt. Avea pe spate şa, frâu şi armură, toate din argint strălucitor şi atât de frumoase cum nu se mai pomeniseră vreodată.

„Aha, deci *tu* eşti cel care ne mănâncă fânul! îşi zise băiatul în sinea lui. De-acuma, gata!"

Apucă dar vătraiul şi izbi calul peste coamă, încât acesta se făcu blând ca un mieluşel. Băiatul îl duse la locul unde ţinea şi pe celălalt şi se duse apoi acasă.

- E frumoasă păşunea azi? îl întrebară fraţii.
- Sigur că da, le răspunse Askeiadd.

Se duseră îndată să vadă. Iarba era la fel de înaltă şi de deasă ca mai înainte. Aşa că acum prinseră şi mai mare ciudă pe Askeiadd.

în anul următor, fiindcă fraţii lui se speriaseră atât de rău atunci când fuseseră, merse iarăşi Askeiadd, că el nu se temea. Lucrurile se petrecură ca şi în anii trecuţi. Pământul se cutremură de trei ori, de fiecare dată mai tare, dar, după aceea,

se lăsă dood?r£ o linişte deplină. După o vreme, băiatul at zi ceva rumegând în faţa uşii. Se duse şi se uită prin crăpătură: chiar în faţa uşii stătea un cal cu mult mai mare şi mai frumos decât ceilalţi doi pe care îi prinsese. Frâul, şaua şi armura erau cu totul şi cu totul dintr-un aur roşiatic.

„Aha! Deci *tu* ne mănânci fânul în noaptea asta! îşi zise băiatul în sinea lui. D-acuma, gata!"

Apucă vătraiul şi izbi calul de rămase pironit locului şi băiatul putu face ce vru cu el. îl duse la locul unde îi ţinea pe ceilalţi doi şi apoi merse acasă. Cei doi fraţi mai mari începură să râdă de el, ca şi în celelalte daţi. Cu siguranţă că în noaptea aceea păzise bine păşunea, îi spuseră ei, căci arăta de parcă încă ar dormi. Dar lui Askeladd nici că îi păsa; îi rugă doar să se ducă să vadă. Aşa şi făcură. Iarba era strălucitoare şi deasă şi de data aceasta.

Regele ţării în care locuia tatăl lui Askeladd avea o fiică pe care nu vroia să o dea nimănui altcuiva decât celui care va putea să urce, călare pe un munte de sticlă - un munte înalt, înalt şi neted ca gheaţa - care se afla lângă curtea regelui. în vârful acestui munte stătea fata lui cu trei mere de aur în poală. Regele trimisese vorbă

în lungul şi în latul ţării, şi chiar dincolo de hotarele ei, că acela care va fi în stare să urce călare pe muntele de sticlă şi să ia cele trei mere de aur o va primi pe prinţesă de soţie, precum şi jumătate din regat.

Fata regelui era atât de frumoasă, încât oricine o vedea se şi îndrăgostea de ea pe loc. Aşa că, după cum vă puteţi da seama, toţi prinţii şi cavalerii râvneau la prinţesă şi la jumătate din regat. Veniră peţitori din toate colţurile ţării, strălucind de îţi luau ochii, călare pe cai atât de frumoşi şi de ageri, de parcă dansau. Nu îi trecea nici unuia prin minte că s-ar putea să nu o câştige pe prinţesă.

în ziua aleasă de rege, se adunaseră la poalele muntelui de sticlă o mulţime de prinţi şi de cavaleri. într-acolo se îndrepta acum o mare mulţime de oameni, să vadă cine avea să o câştige pe fata regelui.

Cei doi fraţi ai lui Askeladd porniră şi ei la drum. Dar pe *el* nu vrură să-l ia defel, căci, spuneau ei, lumea avea să râdă văzându-i împreună cu o asemenea arătare, aşa pocit şi negru cum era, după ce stătuse şi scormonise în cenuşă.

- Pot merge la fel de bine şi de unul singur! ziseAskeladd.

Când ajunseră cei doi fraţi acolo, prinţii şi cavalerii începuseră să urce pe muntele de sticlă. Curgea şiroaie sudoarea pe cai, dar degeaba, căci de-abia puneau copitele pe munte, că şi alunecau la vale. Astfel, nu se găsi nici unul care să urce, fie şi numai câţiva paşi. Şi nu este de mirare, fiindcă muntele era alunecos ca gheaţa şi drept ca un perete.

Dar toţi voiau să o câştige pe prinţesă şi să dobândească jumătate din regat, aşa că tot încercau să urce, dar în zadar. Până la urmă, caii obosiră atât de mult, încât nu mai puteau urca. Asudaseiă ae curgeau apele pe ei, astfel încât prinţii şi cavalerii se văzură nevoiţi să se dea bătuţi. Atunci regele se gândi să le spună tuturor că vor putea încerca din nou a doua zi, când poate lucrurile aveau să meargă mai bine. Dar chiar în clipa aceea sosi un cavaler călare pe un cal atât de frumos, cum nu mai văzuse nimeni până atunci. Avea armura, şaua şi frâul din aramă şi strălucea de îţi lua ochii. Ceilalţi îi strigară să nu mai încerce să urce pe munte, că nu avea nici un rost. Dar el nu îi băgă în seamă; o porni, uşor ca

un fulg, pe munte în sus. Urcă o bună bucată din drum, după care făcu cale întoarsă. Fata regelui nu îşi amintea să mai fi văzut un călăreţ atât de chipeş şi, pe când acesta urca pe munte, îşi spunea în sinea ei: „De-ar putea urca!"

Când îl văzu întorcând calul, fata aruncă un măr de aur după el. Mărul i se rostogoli la picioare. Cavalerul îl luă şi, odată ajuns la poalele muntelui, se făcu nevăzut atât de repede, încât nimeni nu îşi putu da seama ce se întâmplase cu el.

în seara aceea, regele îi chemă la curte pe toţi prinţii şi cavalerii, nădăjduind că printre ei se va găsi şi cel care avea mărul. Se înfăţişară, rând pe rând, dar nici urmă de măr.

Seara se întoarseră şi fraţii lui Askeladd acasă şi povestiră cum încercaseră să urce prinţii şi cavalerii pe muntele de sticlă şi cum, la început, nu izbutise nimeni să urce nici măcar i'n pas.

- Dar apoi a venit un cavaler, (rmura, şaua şi frâul din aramă strălucind de nu te puteai uita la el, spuseră ei, şi ăsta a izbutit să urce. A urcat mai mult de o treime din drum pe muntele de sticlă, şi ar mai fi urcat, numai să fi vrut. Dar, deodată a făcut cale întoarsă, gândind, poate, că pentru început era destul.

- Oh, mi-ar fi plăcut şi mie să văd una ca asta! spuse Askeiadd, care stătea şi scormonea în cenuşă, după cum îi era obiceiul.
- Ei şi tu acuma! spuseră fraţii. Că şi ai ce căuta printre atâţia domni aleşi, aşa urât cum eşti!

A doua zi, fraţii porniră din nou la drum şi Askeiadd îi rugă şi de data aceasta să îl ia şi pe el să se uite la cei care urcau pe muntele de sticlă. Dar ei o ţineau una şi bună: nu avea voie să meargă şi gata, murdar şi slut cum era.

- Nu-i nimic, o să merg de unul singur atunci!

spuse Askeiadd.

Când ajunseră cei doi fraţi la muntele de sticlă, toţi prinţii şi cavalerii începuseră iar să urce; se vedea că îşi potcoviseră caii, dar degeaba: urcau şi alunecau, ca în prima zi, şi nici unul nu izbuti să urce fie şi numai câţiva paşi. După ce îşi istoviră caii de nu se mai puteau urni din loc, fură nevoiţi să se dea bătuţi. Regele se gândi să le spună că o puteau lua de la capăt în ziua următoare când, poate, aveau să aibă mai mult noroc. Mai apoi îşi zise însă în sinea lui: „Mai bine mai aştept puţin, poate apare cavalerul de aramă şi azi!"

Dar acesta nu mai apăru.

Nu după mult timp se ivi călare un alt cavaler. Calul său era cu mult mai frumos decât al cavalerului de aramă, iar armura, frâul şi şaua erau din argint şi străluceau de îţi luau ochii. Ceilalţi îi strigară şi lui că nu are nici un rost să urce pe muntele de sticlă, că n-avea, oricum, sorţi de izbândă. El însă nu îi ascultă. O porni în sus pe munte, şi mai sus decât cavalerul de aramă; dar, după ce urcă două treimi din drum, făcu cale întoarsă. Când îl văzu că se întoarce, prinţesa, care tare şi-ar fi dorit să-l vadă ajuns la ea, aruncă după el cu al doilea măr care i se rostogoli acestuia la picioare. Cavalerul de argint îl ridică şi, odată ajuns la poalele muntelui, se făcu repede nevăzut, astfel încât nimeni nu avu timp să vadă încotro o apucase.

Seara, când trebuiră să se înfăţişeze cu toţii regelui şi prinţesei, veniră prinţi şi cavaleri, unul după altul, dar nici unul nu avea mărul de aur.

Ca şi în seara trecută, cei doi fraţi se întoarseră acasă şi povestiră cum încercaseră toţi să urce, dar în zadar.

- în cele din urmă însă a venit un cavaler, cu armura, frâul şi şaua din argint, spuseră ei. El a putut să urce pe munte, A urcat cam două treimi

din drum şi apoi a făcut şi el calentoarsă. Ăsta da cavaler! Lui i-a aruncat prinţesa al doilea măr de aur, mai ziseră fraţii.

- Ei, tare mi-ar fi plăcut şi mie să fiu acolo > să văd! zise Askeladd.

- Da, sigur, era şi el strălucitor precum cenuşa în care tot scormoneşti, pocitanie neagră ce eşti! spuseră fraţii.

A treia zi, lucrurile se petrecură întocmai ca în celelalte două zile. Askeladd vru să meargă şi el să se uite la cei care urcau pe munte, dar fraţii nu îi dădură voie. Când ajunseră ei la muntele de sticlă, nu se găsise încă nimeni care să poată urca măcar câţiva paşi. Toţi îl aşteptau pe cavalerul de argint, dar nici urmă de el.

într-un târziu' apăru un alt cavaler, călare pe un cal atât de frumos, cum chiar că nu se mai văzuse vreodată. Armura, şaua şi frâul erau cu totul şi cu totul din aur şi străluceau atât de tare, încât la soare te puteai uita, dar la ele, mai ba. Ceilalţi prinţi şi cavaleri fură atât de uimiţi de strălucirea lui, încât uitară să-i strige că nu are nici un rost să încerce să urce.

Cavalerul de aur se făcu nevăzut în sus pe munte ca un fulg în bătaia vântului. Fata regelui

nici nu-şi dădu seama când se trezi cu el alături. Acesta îi luă mărul din poală şi făcu repede cale întoarsă, înainte ca să prindă cineva de veste.

Seara, când cei doi fraţi se întoarseră acasă, îi povestiră lui Askeladd cum, şi în ziua aceea, în zadar încercaseră prinţii şi cavalerii să urce pe muntele de sticlă şi cum, în cele din urmă, izbutise un cavaler de aur.

-Afost minunat! Aşa cavaler n-are seamăn pe lume! spuseră fraţii.

- Tare aş mai fi vrut să-l văd şi eu! spuse Askeladd.

- Da, acum nu-ţi mai ajunge că te zgâieşti la grămada de cărbuni pe care stai şi pe care-i tot scormoneşti, pocitanie neagră ce eşti! râseră fraţii de el.

în ziua următoare, pe seară, regele îi chemă la curte pe toţii prinţii şi cavalerii, nădăjduind că printre ei se va găsi şi acela care avea merele de aur. Veniră unul după altul, mai întâi prinţii şi apoi cavalerii, dar nici unul nu putu arăta măcar un măr.

- Bine, da' cineva trebuie să le aibă, spuse
regele, că a fost totuşi cineva care a urcat pe
munte şi Ie-a luat, doar am văzut asta cu toţii!

Porunci apoi să se înfăţişeze la curte tinerii din întreaga ţară, şi cel care le are, să arate merele de aur. Aceştia veniră, unii după alţii, dar nici urmă de mere.

într-un sfârşit se înfăţişară la curte şi cei doi fraţi ai lui Askeiadd. Cum erau cei din urma şi nici ei nu aveau merele de aur, regele îi întrebă dacă nu cumva mai ştiau vreun alt tânăr din regat, care încă nu se înfăţişase.

- Oh, ba da, avem un frate! răspunseră cei doi. Dar el n-avea cum să ia vreun măr de aur, că nu s-a-ndepărtat de grămada lui de cenuşă în nici una din zile.

- Nu-i nimic! zise regele. Aşa cum au venit toţi ceilalţi la palat, aşa poate veni şi el.

Askeiadd trebui astfel să se înfăţişeze şi el la curtea regelui.

-Ai vreun măr de aur? îl întrebă regele.

- Da! îl am pe primul, îl am pe al doilea şi îl am şi pe-al treilea! răspunse Askeiadd scoţând din buzunar, rând pe rând, cele trei mere de aur.

în aceeaşi clipă îşi scoase de pe el zdrenţele murdare, rămânând cu armura de aur, strălucind de îţi lua ochii. Fraţii lui Askeiadd rămaseră înmărmuriţi.

- Ei bine, o vei căpăta pe fiica mea de soţie şi jumătate din regat, căci le meriţi pe deplin! îi spuse regele.

Şi făcu nuntă mare unde au dănţuit cu toţii, pentru că, să dănţuiască, erau toţi în stare, chiar şi aceia care nu izbutiseră să urce pe muntele de sticlă. Şi poate mai dănţuiesc şi azi...

Kari Fustă-de-şindrilă

A FOST ODATĂ un rege care a rămas văduv după ce regina i-a născut o fetiţă frumoasă şi bună ca nimeni alta. A plâns-o el mult pe regină, dar, în cele din urmă, se satură să trăiască singur şi se căsători cu o regină care avea şi ea o fiică. Dar fata ei era tot atât de rea şi de urâtă, pe cât era fata regelui de bună şi de frumoasă.

Mama vitregă şi fiică-sa o pizmuiau pe fata regelui, pentru frumuseţea ei. însă câtă vreme era acasă regele, nu îndrăzneau să-i facă nimic, că el o îndrăgea nespus de mult.

Odată, regele plecă la război. Regina crezu că poate face ce vrea şi începu s-o lase pe fata regelui flămândă, s-o bată şi să-i caute pricină în toate cele. Până la urmă, ajunse să creadă că orice era prea bun pentru ea şi o trimise la păşune. Şi se duse fata cu vitele la pădure şi la munte. De mâncare căpăta puţin sau deloc; i se dădeau măruntaie şi un fel de terci. Plângea mai tot timpul şi era tare amărâtă.

Printre vite, era un taur mare şi negru, nespus de frumos şi de strălucitor, care venea adesea lângă fata regelui şi o lăsa să-l mângâie. Odată, pe când era mai necăjită şi plângea de ţi se rupea inima, taurul se duse la ea şi o întrebă care era pricina supărării ei. Fata nu îi răspunse nimic, ci plânse mai departe.

- Ei, spuse taurul, eu ştiu prea bine de ce eşti supărată, chiar dacă tu nu vrei să-mi spui. Plângi, fiindcă regina e rea cu tine şi te lasă să mori de foame. Dar nu-i nevoie să-ţi faci griji din pricina asta. în urechea mea dreaptă ai să găseşti o faţă de masă şi, când ai s-o întinzi, o să capeţi câtă mâncare doreşti.

Zis şi făcut. Fata luă faţa de masă, o întinse pe iarbă şi îndată apăru pe ea cele mai alese

bucate pe care şi le-ar fi putut dori. Era şi vin, şi mied[1] şi erau şi prăjituri din belşug. Fata se înzdrăveni pe loc. Avea iarăşi obrajii bucălaţi, albi şi îmbujoraţi, încât regina şi slăbănoaga de fiică-sa, când o văzură, se înnegriră de supărare. Regina nu-şi putea nicicum închipui cum de putea să arate atât de bine fata regelui, deşi mânca aşa de puţin. Puse o slugă s-o urmărească în pădure şi să vadă ce se întâmplă acolo; ea credea că îi aduce vreuna dintre slugi de mâncare, pe furiş.

A doua zi, când fata plecă în pădure, sluga o urmări. O văzu astfel pe fată scoţând faţa de masă din urechea taurului negru şi întinzând-o pe iarbă. Văzu apoi, cu mirare, cum faţa de masă se umplu cu cele mai alese bucate din care se ospăta fata. Se întoarse la palat şi îi povesti reginei sale cele văzute. Regina se înverzi de ciudă, când auzi una ca asta.

După ce îi înfrânsese pe toţi regii cu care trebuise să lupte, regele se întoarse acasă. Afost mare bucurie atunci în întreg palatul, dar nimeni nu se bucura mai mult decât fiica lui. Regina

[1] Mied - hidromel (băutură obţinută prin fermentaţia alcoolică a mierii de albine cu apă) (n. red.).

însă se prefăcu a fi bolnavă şi îi dădu doctorului mulţi bani ca să spună că nu se putea vindeca decât dacă mănâncă din carnea taurului negru. Atât fata regelui cât şi alţi oameni de la curte îl întrebară pe doctor dacă nu i-ar putea ajuta şi altceva reginei, că toţi îl îndrăgiseră pe taur şi mai spuneau că altul ca el nu se află în tot regatul. Dar nu, taurul trebuia să moară şi gata, alt leac nu era pentru vindecarea reginei.

Când auzi fata regelui una ca aceasta, tare se mai întrista şi se duse în grajd, la taur. Stătea acolo cu capul plecat, atât de amărâtă, încât o podidi plânsul.

- De ce plângi? o întrebă taurul.

Şi atunci ea îi spuse cum că regele se întorsese acasă, cum regina se prefăcea a fi bolnavă şi cum îl făcuse pe doctor să spună că . nu se poate vindeca decât dacă mănâncă din carnea lui, a taurului negru, aşa că urma să fie omorât.

- Mă omoară întâi pe mine, iar apoi o să-ţi
vină şi ţie rândul, spuse taurul. Dacă vrei, ne luăm tălpăşiţa la noapte.

Fata se gândea că nu este frumos să fugă de la casa părintelui său fără să-i spună, dar ar fi

fost mult mai rău să rămână acasă cu regina cea rea, aşa că îi făgădui taurului că acceptă să plece cu el unde o va duce.

Seara, după ce se culcase toată lumea, fata regelui se furişă în grajd. Taurul o luă în spate şi o porni la drum cât putea de repede. Când veniră oamenii în zorii zilei să-l omoare, ia taurul de unde nu-i! Şi când se trezi şi regele şi întrebă de fiică-sa, dispăruse şî ea. Trimise poruncă în toate colţurile ţării să fie căutaţi şi întrebă de ei în tot locul, dar nimeni nu-i văzuse.

între timp, taurul, cu fata regelui în spinare, străbătu multe ţări până ce ajunseră la o pădure mare de aramă. Dar, înainte de a intra în pădure, taurul îi spuse fetei:

- Acum, că intrăm în pădure, trebuie să fii cu mare băgare de seamă să nu care cumva să atingi vreo frunză, că s-a sfârşit cu noi! Aici locuieşte un *troll*[1] cu trei capete, care este stăpânul pădurii.

Fata îi făgădui că o să aibă grijă.

[1] Troll - fiinţă supranaturală, cu diferite întrupări, înfăţişată adesea ca având mai multe capete, trăind în munţi, în ape sau în păduri. Apare în multe din poveştile populare norvegiene (n. red.).

A fost cât se poate de grijulie; se apleca într-o parte şi într-alta să nu atingă frunzele, îndepărta crengile cu mâna, cu mare băgare de seamă; pădurea era însă aşa de deasă, încât aproape nu aveai loc să treci. Şi, deşi era cu ochii în patru, rupse, totuşi, o frunză cu mâna.

- Vai, vai, ce-ai făcut? spuse taurul. Asta
înseamnă luptă pe viaţă şi pe. moarte. Cel puţin
ascunde bine frunza!

De-abia ajunseră la capătul pădurii, că le ieşi în cale troll-ul cu trei capete.

- Cine e acela care-mi calcă pădurea şi-i rupe frunzele? întrebă el răstit.

- E tot atât a ta, pe cât e şi a mea! îi răspunse taurul.

- O să hotărâm asta prin luptă! zbieră troll-ul.

Şi se porni îndată o luptă năprasnică. Taurul
împungea şi se mişca încoace şi-ncolo, dar şi troll-ul lupta cu mare pricepere. Luptară ei o zj întreagă, până să reuşească taurul să-l răpună pe troll. Dar era atât de plin de răni şi aşa de suferind, că de-abia se mai putea ţine pe picioare. Trebuiră astfel să se odihnească o zi. Taurul îi spuse fetei regelui să ia cornul cu unsoare, care atârna la cingătoarea troll-ului, şi să-i ungă rănile.

Fata făcu întocmai şi el se înzdrăveni. Apoi, în ziua următoare, o porniră iar la drum.

De data aceasta, merseră multe, multe zile, până când ajunseră, într-un târziu, la o pădure de argint. Copacii, crengile, frunzele şi florile erau cu totul şi cu totul de argint.

înainte să intre în pădure, taurul îi spuse fetei regelui:

- în pădure trebuie neapărat să ai mare grijă să nu atingi sau să rupi, în nici un chip, ceva, nici măcar o frunză, fiindcă altfel s-a zis cu noi. Stăpânul pădurii e un troll cu şase capete şi cu el nu prea cred că mă pot lupta.
- Bine, spuse fata regelui, o să am grijă şi n-am să ating nimic.

Dar când pătrunseră în pădure, aceasta era aşa de deasă, că le era foarte greu să înainteze. Fata fu cât se poate de grijulie. Se apleca într-o parte şi într-alta, să nu atingă frunzele şi dădea crengile la o parte cu mâna. Rămurelele o loveau însă întruna în ochi şi, deşi umbla cu mare băgare de seamă, tot rupse o frunză, fără să vrea.

- Vai, vai, ce-ai făcut acum? spuse taurul.

Asta înseamnă luptă pe viaţă şi pe moarte, căci

troll-ul de aici e de două ori mai puternic decât celălalt. Cel puţin ascunde bine frunza!

De-abia sfârşi taurul să spună acestea, că le ieşi troll-ul în cale.

- Cine se atinge de pădurea mea? întrebă el furios.

- E tot atât de mult a ta, pe cât e şi a mea! îi răspunse taurul.

- O să hotărâm asta prin luptă! zbieră troll-ul.

-Aşa să fie! spuse taurul.

Se repezi spre toii şi îl împunse în ochi cu coarnele. Se repezi apoi încă o dată şi îl împunse cu coamele în pântece de-i ieşiră afară toate măruntaiele. Dar, cu toate acestea, troll-ul se lupta şi el cu mare pricepere.

Aşa că taurului îi trebuiră nu mai puţin de trei zile întregi să-l doboare pe troll. Era însă el însuşi atât de sfârşit, plin de răni şi de sânge, că de-abia se mai putea ţine pe picioare. îi spuse fetei regelui să ia cornul cu unsoare de la cingătoarea troll-ului şi să-i ungă rănile. Fata îi dădu ascultare şi făcu ceea ce îi spusese. Taurul se înzdrăveni curând, dar mai trebuiră să stea să se odihnească o săptămână încheiată până ce el fu din nou în stare s-o pornească mai departe.

în cele din urmă, plecară la drum. Dar taurul era încă slăbit şi nu putea merge prea repede. Fata regelui vroia să-l cruţe. îi spuse că ea este tânără şi iute de picior şi ar vrea să meargă pe jos. Dar el nu-i dădu voie şi trebui să i se urce iar în spate. Merseră ei vreme îndelungată, străbătând multe ţări. Fata regelui nu ştia încotro merg. Dar, în cele din urmă, ajunseră la o pădure de aur. Era nespus de frumos aici: copacii, crengile, frunzele şi florile erau cu totul de aur.

Când dădură să intre în pădure, taurul îi spuse fetei regelui să nu care cumva să rupă ceva din pădure, pentru că aici stăpân era un troll cu nouă capete, cu mult mai mare şi mai puternic decât ceilalţi doi la un loc, iar el unul nu credea să fie în stare să se lupte cu el.

Fata îi răspunse că aşa va face; îi făgădui că se va apleca şi nu va rupe nimic din pădure. Când pătrunseră, însă, în pădure, aceasta era mai deasă încă decât cea de argint şi, cu cât înaintau, cu atât era mai rău. Pădurea se făcea tot mai deasă şi mai greu de străbătut, încât fata se gândi chiar că nu o să poată trece în nici un chip. îi era aşa teamă să nu rupă ceva, încât se tot apleca şi în dreapta şi în stânga, iar crengile

le dădea la o parte cu mâinile. Dar o loveau întruna în ochi, încât nu vedea mai nimic, şi, înainte de a-şi da seama, se trezi cu un măr de aur în mână. Se sperie atât de tare, încât începu să plângă şi vru să-l arunce. Taurul însă îi spuse că trebuie să-l păstreze şi să-l ascundă bine; o linişti cât putu. Dar credea că va fi o luptă grea, ce nu avea cum să se sfârşească bine pentru el. Deodată le ieşi în cale troll-ul cu nouă capete. Era aşa de fioros la înfăţişare, că fata regelui nici nu îndrăzni să se uite la el.

- Cine-i acela care s-a atins de pădurea mea? urlă troll-ul.
- E tot atât de mult a mea, pe cât e şi a ta! îi răspunse taurul.
- O să hotărâm asta prin luptă! zbieră troll-ul.
- Bine! spuse taurul.

Şi începură îndată lupta. Era o privelişte atât de înspăimântătoare, încât fata regelui aproape că leşină. Taurul îi scoase troll-ului ochii şi îl împunse cu coarnele în pântece de îi scoase afară toate măruntaiele; dar şi troll-ul se lupta cu mare pricepere şi, mai mult decât aceasta, atunci când taurul reuşea să-i zdrobească un cap, celelalte capete îi dădeau iar viaţă. Aşa că lupta dură o

săptămână întreagă, până ce reuşi taurul să-l răpună pe troll. Dar şi taurul era din cale-afară de slăbit şi de lovit, că nu se mai putea mişca defel. Trupul îi era tot o rană; nici nu mai avu putere să-i spună fetei să ia nişte unsoare din cornul de la cingătoarea troll-ului şi să-l ungă. Dar ea ştia de acum ce trebuia să facă şi, după ce îl unse, taurul se înzdrăveni, venindu-şi iar în fire. Trebuira însă se se odihnească vreme de trei săptămâni încheiate, până când taurul fu în stare să meargă mai departe.

O porniră la drum, încet, încet, că taurul îi spusese fetei regelui că nu mai aveau mult de mers. Curând ajunseră la nişte dealuri acoperite de păduri dese. După ce mai merseră o vreme, începură să se arate şi munţii.

- Nu vezi nimic? o întrebă taurul pe fata regelui.
- Nu, nu văd nimic altceva în afară de cer şi de munţii ăştia sălbatici, îi răspunse fata.

După ce mai merseră puţin, urcuşul fiind mai domol, putură privi în jos.

-Acum vezi ceva? o întrebă taurul.

- Da, văd un palat mic acolo jos, zise ea.
- Nu e chiar aşa de mic, mai spuse taurul.

în cele din urmă, ajunseră la un deal mare, unde era o stâncă abruptă.

- Ei, acum ce vezi? o întrebă taurul.

- Văd palatul acolo jos, dar acum îmi pare cu mult mai mare, răspunse fata.

- Acolo trebuie să te duci, îi spuse taurul. Chiar lângă palat este o cocină de porci. Tu trebuie să ajungi la ea. înăuntru ai să găseşti o fustă de şindrilă; să te îmbraci cu ea şi să te duci la palat; să spui că te cheamă Kari Fustă-de-şindrilă şi să-i rogi să-ţi dea ceva de lucru. Şi acum, ia cuţitul şi taie-mi capul cu el, apoi ia-mi pielea, înveleşte-mi capul în ea şi îngroapă-le sub munte, în piele, să pui şi frunza de aramă, frunza de argint şi mărul de aur. Acolo, la poalele muntelui, se află un beţigaş; când o să ai nevoie de mine, loveşte muntele cu el.

La început, fata se împotrivi. Taurul însă îi spuse că aceasta era singura răsplată pe care o cerea pentru tot ceea ce făcuse pentru ea, aşa că fata nu avu încotro. O durea sufletul să facă aşa ceva taurului, dar îşi luă inima în dinţi şi îi tăie capul cu cuţitul, îi luă pielea şi le puse într-o groapă, sub munte. Nu uită să pună înăuntru şi frunza de aramă, frunza de argint şi mărul de aur.

După ce făcu toate acestea, fata porni, nespus de tristă, spre cocina de porci, plângând amarnic. îşi puse fusta de şindrilă pe care o găsi acolo şi o porni spre curtea regelui. Intră în bucătărie şi se rugă să i se dea ceva de lucru şi spuse că o cheamă Kari Fustă-de-şindrilă. Bucătăreasa o primi, că aveau nevoie de cineva care să spele vasele; fata care fusese înaintea ei tocmai plecase.

- Dar când o să te saturi de stat aici, o să pleci şi tu, îi spuse bucătăreasa.

- Nu, zise Kari, n-am să fac una ca asta.

Spăla bine şi repede. în prima duminică, de când se afla Kari acolo, urmau să vină oaspeţi la curtea regelui şi Kari ceru voie să-i ducă ea prinţului apa de spălat; de bună seamă aşa o povăţuise taurul. Slugile râseră de ea:

- Ce vrei să faci acolo? Crezi că prinţul o să te bage măcar în seamă, aşa cum arăţi?

Dar ea nu se lăsă, ci se ţinu de capul lor până ce i se dădu voie. Pe când urca pe scară, fusta de şindrilă făcea zgomot, aşa că o auzi prinţul, care ieşi şi o întrebă:

- Ce cauţi aici?
- Ţi-am adus apă să te speli! răspunse Kari.

- Crezi că am nevoie de apa adusă de *tine?*
spuse prinţul, aruncând apa pe ea.

Kari trebui să plece. Dar ceru voie să meargă şi ea la bal şi i se dădu voie, în cele din urmă, ca să poată scăpa de ea. Fata se duse mai întâi la munte şi bătu cu beţigaşul care se afla acolo, aşa cum o învăţase taurul.

Nici nu apucă bine să bată, că pe dată se şi ivi un om care o întrebă ce vrea. Fata regelui îi spuse că i se dăduse voie să meargă la bal, dar că nu avea cu ce să se îmbrace. Atunci, omul acela îi dădu o rochie strălucitoare ca pădurea de aramă, un cal şi o şa.

Când ajunse la bal, era atât de frumoasă şi de strălucitoare, că toţi o sorbeau din priviri şi se întrebau cine este. Prinţul însuşi o plăcu atât de tare, încât nu îşi mai dezlipea ochii de la ea.

Când fata regelui dădu să plece, prinţul fugi după ea şi, când să se închidă în urma ei uşa, îi prinse o mănuşă. Fata plecă şi se urcă pe cal, dar prinţul veni după ea şi o întrebă de unde este.

- Sunt din Ţara Apei de spălat! răspunse
Kari.

Şi când prinţul vru să-i dea înapoi mănuşa, ea spuse:

- Lumină înainte şi-ntuneric în urmă,
Astfel ca prinţul să nu-mi dea de
urmă!

Prinţul nu mai văzuse o asemenea mănuşă şi întrebă dacă ştia cineva despre ţara din care spusese că vine prinţesa care îşi pierduse mănuşa. Oamenii lui străbătură ţara în lung şi în lat, dar tot nu se găsi nimeni care să poată spune unde se găsea ţara aceea.

Duminica următoare, trebuia să-i ducă cineva prinţului un prosop.

- Oh, aş putea merge eu să i-l duc? întrebă Kari.

- La ce bun? o întrebară slugile din bucătărie. Ai văzut doar ce s-a întâmplat data trecută.

Kari nu se lăsă şi se rugă până ce îi dădură voie. Fugi pe scări în sus şi fusta de şindrilă iar făcu zgomot. Prinţul ieşi şi, când o văzu pe Kari, apucă prosopul şi i-l azvârli în faţă.

- Piei de aici, troll urât! îi spuse el fetei. Crezi că am nevoie de un prosop pe care l-ai ţinut cu degetele tale murdare?

Prinţul plecă apoi la bal şi Kari ceru şi ea voie să se ducă. Bucătăreasa o întrebă ce treabă avea la bal una ca ea, care nu avea nimic altceva

de îmbrăcat în afară de fusta de şindrilă şi care, pe deasupra, mai era şi aşa de murdară şi de urâtă. Dar Kari îi spuse că vroia doar să se uite. Până la urmă i se dădu voie să meargă.

Se duse iar la munte şi bătu cu beţigaşul. Veni iar un om care îi dădu o rochie şi mai strălucitoare decât cea dintâi. Era cusută toată cu fir de argint şi strălucea ca pădurea de argint. Omul îi mai dădu şi un cal minunat, cu o pătură tivită cu argint şi frâu de argint.

Când sosi fata regelui, lumea era încă afară, începură cu toţii să se întrebe cine era, iar prinţul sări să-i ţină calul în timp ce descăleca. Fata sări din şa, spunându-i că nu avea nevoie de ajutor, întrucât calul ei era blând şi stătea liniştit dacă îi spunea ea, şi răspundea totdeauna la chemarea ei. Intrară în sala de bal; aici, aproape toată lumea se uita la fată. Prinţul fu şi de data aceasta de-a dreptul fermecat.

Când Kari dădu să plece, prinţul se duse după ea şi o întrebă de unde este.

- Sunt din Ţara Prosopului! răspunse fata regelui şi, în aceeaşi clipă, îşi aruncă biciuşca jos, la picioarele prinţului.

Când prinţul se aplecă să o ridice, ea spuse:

- Lumină înainte şi-ntuneric în urmă, Astfel ca prinţul să nu-mi dea de urmă.

Şi se făcu iar nevăzută.

Prinţul nu putu afla nici de data aceasta de unde era. Nu se găsi nimeni care să-i poată spune ceva despre Ţara Prosopului şi, în cele din urmă, trebui să se lase păgubaş.

Duminica următoare, trebuia să-i ducă cineva un pieptene prinţului. Kari ceru din nou voie să i-l ducă ea, dar slugile râseră din nou de ea, că vrea să se înfăţişeze prinţului aşa de murdară şi urâtă cum era în fusta ei de şindrilă şi îi amintiră şi ce se întâmplase dăţile trecute. Dar Kari se rugă şi se rugă până ce o lăsară să i-l ducă. Când o auzi prinţul făcând din nou zgomot pe scări cu fusta ei de şindrilă, ieşi din cameră, apucă pieptenele, i-l aruncă în faţă şi se răsti la ea, spunându-i să nu care cumva să-i mai iasă în cale vreodată.

Mai târziu, prinţul plecă la bal şi Kari iar ceru voie să meargă. O întrebară ce căuta ea acolo, murdară şi urâtă, fără alte haine în care să arate cât de cât omeneşte. Ba ar fi putut chiar să o vadă prinţul sau altcineva, îi mai spuseră slugile,

şi atunci chiar că s-ar supăra. Dar Kari zise că prinţul avea oricum alte lucruri la care să se uite şi se tot rugă până ce i se dădu voie să meargă.

Se întâmplă şi acum acelaşi lucru. Fata se duse la munte şi bătu cu beţigaşul. Veni din nou omul şi îi dădu, de data aceasta, o rochie mult mai strălucitoare decât celelalte, aproape numai din aur şi pietre preţioase. îi dădu şi un cal minunat, o pătură tivită cu aur şi un frâu de aur.

Când sosi fata regelui la bal, oamenii stăteau şi o aşteptau afară. Prinţul alergă să-i ţină calul, dar ea sări din şa şi îi spuse:

- Nu, mulţumesc, nu e nevoie. Calul meu e aşa de blând, că stă locului dacă-i spun eu să stea.

Intrară cu toţii în sala unde avea loc balul. Toată lumea se uita la fata regelui şi se tot întreba cine o fi fiind. Iar prinţul o îndrăgi şi mai mult decât înainte şi nu făcea altceva decât să o privească.

Prinţul poruncise să se pună nişte smoală pe jos în hol, ca să aibă prilejul să o ajute, când pleacă, să treacă peste obstacol. Fata regelui însă nu se sperie, îşi puse piciorul drept în mijlocul smoalei şi sări. îi rămase, totuşi, un pantof de aur prins în smoală. Fata tocmai încăleca în şa când ieşi şi prinţul alergând şi o întrebă de unde este.

- Din Ţara Pieptenului! răspunse Kari.

Când prinţul dădu să-i înapoieze pantoful,

ca spuse:

- *Lumină înainte şi-ntuneric în urmă,*
Astfel ca prinţul să nu-mi dea de urmă.

Prinţul nu putu afla nici de această dată de unde era. Merse el multă vreme prin lumea întreagă, tot întrebând de Ţara Pieptenului. Cum nimeni nu ştiu să-i spună unde era, dădu sfoară-n ţară că o va lua de soţie pe cea căreia îi va veni pe picior pantoful de aur.

Veniră şi fete frumoase şi urâte, din toate ţinuturile. Dar nici una nu avea piciorul destul de mic, să poată încălţa pantoful de aur.

După o vreme, sosi chiar şi mama vitregă a lui Kari Fustă-de-şindrilă cu fata ei, căreia i se potrivi pantoful. Era atât de urâtă şi părea aşa de rea, dar prinţul se ţinu de cuvânt, însă fără nici o tragere de inimă.

Se făcură pregătirile de nuntă şi sora vitregă a lui Kari fu gătită cu hainele de mireasă. Când să înceapă nunta, dintr-un copac începu să cânte o pasăre:

Din călcâi o bucată,
Din deget o bucată,
Pantofiorui fui Kari
E de sânge baltă.

Şi când se uitară, văzură că pasărea spusese adevărul, că din pantof şiroia sânge. Aşa că trebuira toate doamnele şi toate fetele, până şi slujnicele de la palat, să încerce pantoful, dar nici uneia nu îi veni bine.

- Dar unde-i Kari Fustă-de-şindrilă? întrebă prinţul, după ce toate celelalte încercaseră în zadar pantoful.

El îşi amintise de cântecul păsării care îl pusese pe gânduri.

- Ah, ea! ziseră toate, pufnind cu dispreţ. Nu se poate să-i vină tocmai ei, pentru că are picioarele cât ale unui cal.

- Se prea poate! zise prinţul. Dar de vreme ce toate celelalte au încercat pantoful, să-l încerce şi ea. Kari, vino aici! strigă apoi din uşă, şi Kari urcă pe scară.

Fusta de şindrilă făcea un zgomot atât de mare, de parcă ar fi urcat un regiment întreg de dragoni.

- încearcă şi tu pantoful de aur şi-o să fii şi tu prinţesă! spuseră celelalte fete, râzând de ea.

Kari luă pantoful şi îl încălţă cu uşurinţă, pantoful potrivindu-se ca o mănuşă. Atunci, ea îşi aruncă fusta de şindrilă şi rămase cu rochia de aur, care strălucea pe ea, iar în piciorul celălalt purta perechea pantofului de aur. Prinţul o recunoscu pe dată şi fu atât de bucuros, încât o îmbrăţişa. Când auzi că este şi fată de rege, prinţul fu cu atât mai bucuros şi făcură nunta.

Şi au trăit fericiţi până la adânci bătrâneţi.

Zdrenţăruşa

UN REGE Şl O REGINĂ erau tare supăraţi că nu puteau avea copii. Regina îşi făcea atâtea griji, încât aproape că nu mai avea nici o clipă de bucurie. Se plângea tot timpul că era pustiu şi prea liniştit la curtea regelui.

- De-am avea copii, ar fi mai vesel la castel, spunea ea.

Pe oriunde călătorea, pe cuprinsul întregii sale ţări, vedea cum până şi în cele mai sărăcăcioase case se găseau copii. De câte ori intra într-o casă, o auzea pe femeie certându-şi copiii, pentru că făcuseră din nou cine ştie ce poznă. Aceasta îi plăcea reginei, părându-i-se caraghios, şi tare ar fi vrut să poată face şi ea aşa ceva.

în cele din urmă, regele şi regina înfiară o fetiţă sărmană, şi o aduseră cu ei la curte,-să o crească, şi pe care regina să o poată certa ca pe copilul ei.

într-o zi, fetiţa pe care o luaseră la ei ţopăia prin grădina din faţa castelului, jucându-se cu un măr de aur, când deodată apăru o femeie sărmană, care avea şi ea o fetiţă. Nu dură mult şi cele două fetiţe se împrieteniră şi începură să se joace vesele împreună, aruncându-şi mărul una alteia. Regina, care stătea la o fereastră a castelului, văzu toate acestea. Bătu uşor cu degetele în geam, făcându-i semn fetiţei sale să urce până la ea. Aceasta urcă, însoţită de fetiţa cea sărmană. Când intrară în camera reginei, cele două fetiţe se ţineau de mână. Regina îşi certă fetiţa:

- Nu se cade să tot ţopăi şi să te joci cu fetiţa zdrenţăroasă a unei cerşetoare! spuse ea, dând să o alunge pe cealaltă fetiţă.

- De-aţi şti Măria-voastră ce poate face
mama mea, nu m-aţi mai alunga! zise fetiţa.

Când regina o descusu, fetiţa îi povesti că mama ei o putea ajuta să aibă un copil. Regina nu vru să creadă aşa ceva, dar fetiţa o ţinea una şi bună, spunând sus şi tare că fiecare cuvinţel era adevărat şi că regina nu avea decât să poruncească să fie adusă mama ei. Regina îi spuse atunci fetiţei să coboare şi să o aducă pe maică-sa.

- Ştii ce spune fiica ta? o întrebă regina pe
femeie, după ce aceasta intră pe uşă.

Nu, cerşetoarea habar nu avea.

- Spune că mă poţi ajuta să am un copil, numai să vrei! spuse regina.

- Măria-voastră nu trebuie să-şi plece urechea la născocirile unei fetiţe sărmane! răspunse femeia ieşind repede din cameră.

Auzind aceasta, regina se înfurie şi mai tare pe fetiţă, dar copila o ţinea pe a ei, cum că fiecare cuvânt pe care îl spusese era adevărat.

- Măria-voastră nu ar trebui decât să-i daţi
mamei mele ceva de băut, ca să fie mai cu chef,
şi atunci vă spune ea leacul! mai spuse fetiţa.

Regina se învoi să încerce. Femeia cea săracă fu din nou adusă. I se dădu şi vin, şi mied

pe săturate şi, nu după mult timp, i se dezlegă limba. Atunci regina îi puse din nou aceeaşi întrebare.

- Eh, un leac aş şti eu... spuse femeia cea săracă. Măria-voastră trebuie numai să porunciţi să vi se aducă în cameră două vase cu apă seara, când mergeţi la culcare. Trebuie să vă spălaţi în ele şi apoi să le împingeţi sub pat. A doua zi, când vă veţi uita sub pat, o să vedeţi că au crescut două flori, una frumoasă şi cealaltă urâtă. Pe cea frumoasă trebuie s-o mâncaţi, iar pe cea urâtă să o lăsaţi acolo unde este. Să nu uitaţi cele spuse acum, la urmă.

Regina făcu întocmai cum o sfătuise femeia. Porunci să i se aducă în cameră două vase cu apă, se spălă şi le împinse sub pat. A doua zi, când se uită sub pat, crescuseră două flori. Una era îngrozitor de urâtă şi avea frunzele negre, dar cealaltă era atât de frumoasă şi de luminoasă, cum regina nu mai văzuse vreodată. Pe aceasta din urmă o mancă pe dată. Floarea cea frumoasă era însă atât de bună şi de gustoasă, încât regina nu se mai satură mâncând, aşa că o mancă şi pe cealaltă. „Nu cred să aibă vreo urmare!" se gândi ea.

După o vreme, regina născu doi copii. Mai întâi, veni pe lume o fetiţă cu un polonic în mână şi călare pe un ţap. Era urâtă foc şi de-abia veni pe lume că şi strigă:

- Mamă!

- De-ţi sunt eu mamă cu adevărat, mă întreb cu ce oi fi greşit! zise biata regină.

- Nu-ţi face griji, acuşi vine şi una care este mai frumoasă, răspunse fetiţa călare pe ţap.

Şi într-adevăr, puţin mai târziu, veni pe lume o fetiţă frumoasă şi drăguţă cum nu mai văzuse vreodată cineva. Bineînţeles că regina se bucură nespus.

Pe prima fetiţă o numi Zdrenţăruşa, întrucât era tare urâtă şi zdrenţăroasă şi avea şi o claie de păr ce îi atârna în laţe în jurul capului. Regina nici nu voia să audă de ea, iar slujitoarele încercară să o închidă în altă cameră. Aceasta nu folosi la nimic, că oriunde se găsea cea de a doua fetiţă, acolo vroia să fie şi prima, aşa că nu le puteau nicicum despărţi.

într-o seară de iarnă, fetiţele crescuseră măricele de-acum, în holul din faţa camerei reginei se auziră o gălăgie şi un zgomot 'ngrozitor. Zdrenţăruşa întrebă cine tot trosnea şi :ropăia acolo.

- Oh, să nu întrebi niciodată despre asta! răspunse regina.

Zdrenţăruşa însă nu se dădu bătută, că ţinea morţiş să ştie, aşa că regina îi spuse că nevestele troll-ilor joacă tontoroiul afară pe hol. Astfel că Zdrenţăruşa vru să iasă şi să le alunge. Oricât o rugară să-şi ia gândul de la una ca asta, nu ajută la nimic. Voia să iasă să le alunge pe nevestele troll-ilor şi nu avură ce-i face. O rugă pe regină să ţină toate uşile închise, aşa încât să nu rămână nici una, nici măcar crăpată. Ieşi apoi călare pe ţap şi, cu polonicul în mână, începu să le pocnească şi să le alunge pe nevestele troll-ilor. Se iscă o hărmălaie nemaipomenită pe hol. Se auzeau trosnituri şi scârţâituri de parcă pârâiau grinzile din încheieturi. Deodată se întredeschise una din uşi şi sora Zdrenţăruşei vru să arunce o privire, să vadă cum îi mergea surorii ei. De-abia îşi scoase capul pe uşă, când hop! o nevastă de troll i-l înşfacă şi îi puse un cap de viţel în loc. Prinţesa începu pe dată să tropăie pe podea şi să mugească. Când Zdrenţăruşa intră din nou în cameră şi îşi văzu sora, îi certă pe ceilalţi şi fu mânioasă că nu fuseseră mai cu băgare de seamă. îi întrebă chiar dacă li se părea că îi stă

mai bine surorii sale acum, că fusese prefăcută în viţel.

- Până la urmă o scap eu de necazul ăsta! mai spuse ea.

Fata îi ceru regelui o corabie ce trebuia să fie bine înzestrată cu de toate. Cârmaci şi echipaj nu voia să aibă, că voia să pornească la drum doar cu sora ei. în cele din urmă trebuiră, din nou, să-i facă pe voie.

Zdrenţăruşa porni la drum cârmind drept spre ţara unde locuiau nevestele troll-ilor. Când ajunseră la mal, îi spuse surorii sale să rămână pe vas şi să nu care cumva să se mişte de acolo. Cât despre Zdrenţăruşa, ea o porni călare pe ţap spre castelul nevestelor troll-ilor. Odată ajunsă acolo, văzu că una din ferestre era deschisă şi că acolo, chiar pe rama ferestrei, era aşezat capul surorii sale. Călare pe ţap, se năpusti în holul castelului, înşfacă repede capul şi o luă din loc. Nevestele troll-ilor se luară după ea vrând să ia capul înapoi. Atât de multe erau, că roiau ca muştele în jurul ei. Ţapul însă lovea şi împungea cu coarnele, în vreme ce Zdrenţăruşa izbea şi pocnea jur-împrejur cu polonicul, aşa că nevestele troll-ilor fură nevoite să se dea bătute. Fata ajunse

cu bine la corabie şi îi puse surorii capul la loc, astfel că sora ei deveni iar o fiinţă omenească întreagă. După o călătorie lungă, lungă de tot, ajunseră într-o ţară străină.

Regele ţării era văduv şi avea doar un singur fiu. Când văzu corabia străină, trimise soli pe ţărm să afle de unde vine şi cine este stăpânul ei. Când oamenii regelui ajunseră la ţărm, nu văzură pe nimeni în afară de Zdrenţăruşa, care călărea pe ţap încoace şi încolo pe punte, de i se ridica părul din cap. Oamenii de la curtea regelui fură de-a dreptul uimiţi de cele văzute şi întrebară dacă nu se mai afla şi altcineva pe corabie. Cum să nu, mai era şi sora ei, le spuse Zdrenţăruşa, călare pe ţap. Oamenii vrură să o vadă şi pe ea, dar asta nu era cu putinţă.

- Pe ea nu o poate vedea nimeni, afară doar dacă vine însuşi regele, le spuse Zdrenţăruşa călărind pe ţap jur-împrejur de duduia puntea.

Când slugile se întoarseră la curte şi povestiră cele ce văzuseră şi auziseră acolo pe corabie, regele se porni pe dată la drum să o vadă pe cea care călărea pe ţap. Odată ajuns la corabie, Zdrenţăruşa i-o înfăţişă pe sora ei. Era atât de drăguţă şi de frumoasă, încât regele

rămase cu gura căscată, neputându-se mişca din loc. Le luă pe amândouă sus, la castelul său, iar pe sora Zdrenţăruşei vru s-o facă regină. Fata se împotrivi din nou, zicând că regele nu o poate avea în nici un chip de nu se învoia şi fiul său să o ia pe Zdrenţăruşa de soţie. Fiul regelui nu se prea înghesuia să primească, întrucât Zdrenţăruşa tare urâtă mai era. îl bătură însă atâta la cap, şi regele şi toţi curtenii, încât, în cele din urmă, se dădu bătut şi făgădui că o va lua de nevastă. O făcea însă de nevoie şi era amărât rău.

Se făcură apoi pregătirile pentru nuntă, se aduse de mâncare şi de băut, din belşug. Când toate fură gata, alaiul se puse în mişcare. Prinţului însă i se păru cel mai anevoios lucru pe care să-l fi făcut vreodată în viaţa lui. în faţă, mergeau regele şi mireasa lui. Era frumoasă de îţi lua ochii şi toţi oamenii se opreau şi se uitau lung în urma ei, cât vedeau cu ochii. După ei, veneau prinţul călare, alături de Zdrenţăruşa, pe ţap şi cu polonicul în mână. Bietul prinţ părea să meargă mai degrabă la înmormântare decât la nuntă. Era aşa de trist, că nu scotea nici un cuvânt.

- De ce nu zici şi tu ceva? îl întrebă Zdrenţăruşa după ce călăriră o vreme.

- Ce pot să mai zic? răspunse prinţul.

-Ai putea, de pildă, să întrebi de ce călăresc pe ţapul ăsta atât de urât.

- De ce călăreşti pe ţapul ăsta atât de urât? întrebă fiul regelui.

- Ţapul ăsta e urât, zici? Este, de fapt, cel mai frumos cal pe care o să călărească vreodată vreo mireasă, răspunse Zdrenţăruşa şi, pe dată, ţapul se prefăcu într-un cal cum fiul regelui nu mai văzuse încă.

Mai călăriră o bucată de drum, dar prinţul era tot posomorât şi nu scotea o vorbă.

Zdrenţăruşa îl întrebă din nou de ce nu spunea şi el ceva, acolo, dar prinţul îi răspunse că nu ştia despre ce ar fi putut vorbi; la care fata îi spuse:

- Ai putea, de pildă, să întrebi de ce merg călare ţinând polonicul ăsta urât în mână.

- De ce mergi călare cu polonicul ăsta urât în mână? întrebă fiul regelui.

- Polonicul ăsta e urât, zici? Este cel mai fin evantai din argint pe care îl poate dărui cineva unei mirese, spuse Zdrenţăruşa şi, pe dată, polonicul se prefăcu într-un evantai din argint atât de alb, de lucea soarele în el.

Mai călăriră ei o vreme, dar fiul regelui tot posomorât era, iar de vorbit tot nu vorbea. După puţină vreme, Zdrenţăruşa îl întrebă din nou de ce nu zice nimic şi, de data aceasta, îi spuse că ar trebui să întrebe de ce avea pe cap claia aceea de păr, neîngrijită şi urâtă.

- De ce ai pe cap o asemenea claie de păr, neîngrijită şi urâtă? întrebă fiul regelui.
- Claia asta de păr este urâtă, zici? Este cea mai strălucitoare coroană de azur pe care o să o poarte vreodată o mireasă! răspunse Zdrenţăruşa, şi aşa se şi dovedi a fi.

După ce mai merseră o bună bucată de vreme, şi cum prinţul era la fel de fără grai ca şi înainte, mireasa lui îl întrebă de ce nu vorbea deloc, iar apoi îl ruga să o întrebe de ce era atât de zbârcită şi de urâtă la chip.

- Că bine zici, de ce eşti aşa zbârcită şi urâtă la chip? întrebă fiul regelui.
- Zici că sunt urâtă? Ţi se pare doar că sora mea este frumoasă, dar eu sunt de zece ori mai frumoasă, spuse mireasa.

Când fiul regelui îşi ridică ochii spre ea, era atât de frumoasă, încât i se păru că nu putea fi pe lume vreo fată mai frumoasă. Astfel se făcu

că prinţul prinse glas şi nu mai călări cu capul lăsat în piept.

Băură şi se veseliră îndelung la nuntă; apoi regele şi fiul lui se duseră, fiecare cu mireasa lui, la tatăl fetelor. Aici se puseră iar pe nuntit de nu mai sfârşeau cu petrecerea. Dacă vă grăbiţi să ajungeţi la curtea regelui, poate mai apucaţi să beţi un strop de bere cu nuntaşii.

Tom Degeţel

SE POVESTEŞTE că odată, într-o ţară cu multe păduri, o femeie a născut un fiu, nu mai înalt decât degetul mare de la mână. De aceea îi şi dădu numele de Tom Degeţel.

Când se făcu flăcău, maică-sa îi spuse să plece în lume, căci, credea ea, venise timpul să se căsătorească. Tom Degeţel se bucură când auzi acestea.

Plecară deci de la fermă, călare pe un cal murg, femeia ţinându-l pe Tom Degeţel în poală.

Urmau să meargă la curtea unui rege, care avea o prinţesă neasemuit de frumoasă.

De-abia nerseră o bucată de drum, că Tom Degeţel dispăru fără de veste. Maică-sa îl căută peste tot, îl strigă, plânse chiar că-l pierduse şi nu-l mai putea găsi.

- Cu-cu! Cu-cu! făcu deodată Tom Degeţel,
care se ascunsese în coama calului.

Ieşi apoi din ascunzătoare şi trebui să-i tăgăduiască mamei sale că niciodată nu o să mai facă aşa ceva.

După încă o bucată de drum, Tom Degeţel se făcu iar nevăzut. Maică-sa îl căută, îl strigă, plânse, dar băiatul era de negăsit.

- Cu-cu! Cu-cu! zise el, râzând şi chicotind.

Femeia îl auzi, dar nu-l putu nicicum găsi.

- Cu-cu! Cu-cu! Aici sunt! zise Tom Degeţel
ieşind, de astă dată, din una din urechile calului.

Văzând-o plânsă, îi promise iarăşi că nu o să se mai ascundă.

După ce mai călăriră o altă bucată de drum, Tom Degeţel se făcu din nou pierdut. Nu se putea stăpâni să nu se ascundă. Maică-sa îl căută, plânse şi îl strigă. Dar el dus era şi dus rămânea. Oricât îl căută, nu-l putu găsi în nici un chip.

- Cu-cu! Cu-cu! făcu Tom Degeţel, încântat că nu-l putea găsi.

Dar, deodată, calul strănută şi îl suflă afară pe băiat, care se ascunsese într-una din nările acestuia. Atunci, femeia îl luă şi-l puse într-o desagă. Altă cale nu vedea. Şi tare se temea că nu va putea însura o asemenea poamă de băiat.

îndată ce ajunseră la curtea regelui, se şi făcu logodna, căci prinţesei îi plăcu un băiat aşa de mic şi frumos. Nu dură mult şi se făcu şi nunta.

Când veni vremea amiezii, Tom Degeţel se aşeză la masă, alături de prinţesă. Mai rău nici că se putea, că nu ajungea la masă să poată mânca. De n-ar fi fost prinţesa, care-l ajută să ajungă la masă, nu ar fi apucat să ia nici o înghiţitură de mâncare.

Toate bune şi frumoase, atâta timp cât mâncară din farfurii. Dar când, mai târziu, se aduse o oală mare cu terci, Tom Degeţel iar nu ajungea la ea. Pus pe şotii însă, găsi cu cale să se aşeze chiar pe marginea oalei. în mijlocul terciului se găsea o bucată de unt. Cum el nu ajungea la ea, nu găsi altceva mai bun de făcut decât să se aşeze pe marginea ei. Deodată, prinţesa luă o lingură mare, vrând să amestece o

gură de terci cu puţin unt. Apropiindu-se prea mult cu lingura de Tom Degeţel, îl atinse din nebăgare de seamă, drept care băieţelul cel neastâmpărat căzu în terci şi se înecă.

Zâna şi fata cea săracă

SE SPUNE că, într-o pădure deasă, locuiau odată un bărbat şi o femeie, tineri căsătoriţi. Erau frumoşi şi buni la suflet amândoi, dar tare săraci, într-o bună zi, femeia născu o mândreţe de copil, o fată cum alta nu mai era sub soare. Dar părinţii ei, din cauza sărăciei, credeau că nu vor găsi pe cineva care să fie naş copilului. După ce chibzuiră îndelung, bărbatul hotărî să meargă chiar a doua zi să caute naşi pentru fetiţa lor.

Merse omul cât era pădurea de mare, dar nu găsi pe nimeni. Pe când se întorcea acasă, abătut, îi apăru deodată în faţă o femeie frumoasă, aşa de bună şi de blândă, o zână, că omului parcă îi veni puţin inima ia loc. Zâna îi spuse pe dată că

se învoieşte să fie naşă fetiţei, dar cu o condiţie: copilul să rămână la ea pentru totdeauna.

Omul, neştiind ce să facă, îi spuse că trebuie să vadă ce zice şi nevastă-sa. Dar când ajunse acasă şi îi povesti cele întâmplate, mama fetei nici nu vru să audă, spunând că nu-şi va da fata nici în ruptul capului.

Aşa că, a doua zi, omul nostru plecă iarăşi să-şi încerce norocul, dar nici de această dată nu găsi naşi pentru fetiţa lor. Tocmai când se întorcea acasă, apăru din nou zâna cea bună şi îi spuse că ea nu s-a răzgândit şi că dacă nici ziua următoare nu vor găsi naşii căutaţi, ea va veni să ia fetiţa. Când se despărţiră, zâna zâmbi, aşa că omul mai prinse curaj gândindu-se că zâna cea frumoasă nu va fi o naşă rea pentru copilul lor.

Totuşi omul se duse şi a treia zi prin pădure, tot sperând să găsească naşi şi să-şi păstreze copilul. Doar înspre seară zări pe cineva venind spre el prin desiş; nu era altcineva decât zâna cea frumoasă, care nu-şi uitase făgăduiala.

Părinţii fetei i-o încredinţară cu lacrimi în ochi, iar zâna le promise că o va boteza. O luă la ea acasă şi micuţa crescu în câţiva ani de nu o mai puteai recunoaşte. Mama ei vitregă era

întotdeauna bună şi blândă cu ea şi îi vorbea cu blândeţe.

Când fata crescu destul de mare, încât să înţeleagă tot ce i se spune, zâna o anunţă că trebuie să plece într-o călătorie.

- Ai voie să te plimbi pe unde vrei, îi zise fetei. Doar la trei camere nu ai voie nici măcar să deschizi uşa. Acum vino cu mine să-ţi arăt care sunt acestea.

După ce i le arătă, zâna plecă.

Dar fata nu putu să reziste curiozităţii şi se duse doar să întredeschidă uşa unei camere'din cele trei. însă cum băgă capul pe uşă, zări o stea strălucitoare ce-şi luă zborul de îndată.

Când se întoarse zâna acasă şi văzu isprava fetei, fu tare necăjită. Astfel că îi spuse copilei că, de atunci înainte, nu mai avea ce căuta în casa ei, că o alungă. Dar fata atât plânse şi se rugă, încât, până la urmă, zâna o iertă şi o lăsă să stea mai departe la ea.

După un timp, zâna cea bună trebui din nou să plece şi îi atrase atenţia fetei că în celelalte două camere nu are voie să intre orice-ar fi.

Copila voia să fie recunoscătoare şi să-şi ţină promisiunea făcută, dar, rămasă singură, se

plictisi şi începu să se tot întrebe: „Oare ce o fi ascuns în celelalte două camere"? şi nu se putu opri să nu deschidă puţin una din uşi.

Nici nu apucă ea să privească înăuntru, că luna şi zbură pe lângă chipul ei, şi dispăru.

Când se întoarse zâna acasă şi nu mai găsi luna la locul ei, se întrista foarte mult şi îi spuse fetei că de astă dată chiar nu mai poate locui sub acelaşi acoperiş cu ea. Să-şi strângă deci lucrurile şi să plece.

Dar fata plânse de ţi se rupea inima şi o rugă atât de frumos să o ierte şi de această dată, aşa că, până la urmă, mama ei vitregă îi îngădui în cele din urmă să rămână.

Nu după mult timp, zâna plecă din nou. Speriată de isprăvile sale, fata era hotărâtă ca acum să respecte dorinţa naşei ei. Ştia că nu trebuie cu nici un chip să încerce să intre în cea de a treia cameră, dar, după ce zâna plecă şi rămase singură, copila îşi spuse: „Ceva grozav trebuie să fie şi în cea de-a treia cameră".

Dar parcă tot n-ar fi vrut să-şi încalce promisiunea şi s-o mai supere pe naşa ei; însă, când se trezi în faţa camerei cu pricina, deodată simţi că trebuie să intre şi să vadă măcar puţin.

Abia puse mâna pe clanţă, că soarele şi dispăru din faţa ei. Când se întoarse zâna şi văzu că dispăruse şi soarele, aproape că se îmbolnăvi de supărare şi îi spuse fetei că de atunci înainte să n-o mai vadă în faţa ochilor.

Fata plânse şi mai tare, o rugă şi mai frumos să n-o alunge, dar de astă dată zâna rămase neînduplecată.

- Nu, vei pleca acum, căci trebuie să te pedepsesc pentru toate suferinţele pe care mi le-ai pricinuit. Dar, ca să nu zici că sunt rea, am să te las să alegi. Ce vrei? Să fii foarte frumoasă, dar să nu poţi vorbi, ori să fii urâtă, urâtă, însă să vorbeşti? Te vei duce departe de mine şi de casa mea. Aşa că, alege!

- Vreau să fiu frumoasă! spuse atunci fata printre lacrimi.

Şi aşa se întâmplă, dar din clipa aceea copila nu mai putea scoate un cuvânt.

Cum plecă de la mama ei vitregă, merse ea ce merse şi se trezi într-o pădure aşa de mare şi de deasă, că, oricât ar fi mers, tot nu i-ar fi dat de capăt. Şi, cum era seară şi noaptea se apropia, fata se urcă într-un copac ce creştea falnic lângă un izvor şi se hotărî să doarmă acolo.

Nu departe de acel izvor, într-un luminiş de pădure, se înălţa un castel fără seamăn.

în zori, venea o slujitoare la izvor Să ia apă pentru ceaiul prinţului, stăpânul castelului. A doua zi de dimineaţă, slujitoarea văzu în oglinda apei un chip neasemuit de frumos şi, crezând că e chipul ei, se întoarse mândră la castel şi spuse:

- Sunt atât de frumoasă, încât nu mai vreau să mai aduc apă pentru prinţ.

Aşa că prinţul trebui să trimită o altă slujitoare. Dar şi aceasta se întoarse repede la castel şi-i spuse prinţului să trimită pe altcineva. (3 frumuseţe ca ea nu avea ce să caute în pădure.

Prinţul, mirat, trebui să se ducă singur să-şi ia apa, dornic totodată să afle ce s-a întâmplat cu cele două slujnice ale căror chipuri numai frumoase nu erau.

De cum ajunse la izvor şi se aplecă după apă, zări şi el chipul frumos oglindit de izvor şi, când se uită în sus, zări fata stând cuminte între frunzele copacului.

Era cea mai frumoasă fată pe care o zărise vreuJctă. O dădu jos din copac, o luă cu el acasă şi se hotărî să o facă prinţesa lui.

Auzind acestea, mama prinţului se împotrivi.

- Nici măcar nu ştii cine e, de unde vine,
cine-i sunt părinţii, poate fi chiar o vrăjitoare.

Dar prinţul nu o ascultă şi o luă pe fată de soţie. După un timp, prinţesa aduse pe lume un prinţişor dolofan şi frumuşel, de mai mare dragul.

După ce născu, se ivi ca din pământ mama ei vitregă, zâna: crestă uşor degetul mic al copilului, mânji cu sânge buzele şi degetele prinţesei şi spuse:

-Ai să fii tot atât de supărată cât am fost eu când ai lăsat steaua cea strălucitoare să iasă din cameră!

Şi plecă, luând copilul cu ea.

De cum se iviră zorile, slujitorii îi spuseră îngroziţi prinţului că prinţesa şi-a prăpădit copilul. Prinţului nu-i venea să creadă că soţia lui cea gingaşă a putut să facă una ca asta şi-i luă apărarea, reuşind s-o scape de pedeapsa ce i se pregătea.

Nu după mult timp, prinţesa născu din nou un copilaş, de data aceasta de două ori mai drăgălaş decât primul. Dar şi acum se întâmplă la fel ca şi prima dată, iar la plecare zâna spuse:

- Ai să fii tot atât de necăjită cât am fost eu
când din cauza ta a dispărut luna!

Prinţesa plânse amar, dar nu reuşi să o înduplece pe zână cu lacrimile ei şi rămase şi fără cel de-al doilea copil.

De data aceasta, împărăteasa-mamă îşi sfătui fiui s-o ardă pe prinţesă pe rug pentru cele întâmplate. Prinţul, care o iubea nespus, îi luă şi de această dată apărarea, dar cu greu reuşi să-şi scape p^ţia de pedeapsă.

Peste puţin timp, prinţul se bucură, căci prinţesa aduse pe lume al treilea copil, de trei ori mai frumos decât ceilalţi doi.

De cum se lăsă noaptea însă, zâna se ivi din nou şi, după ce mânji iarăşi mâinile şi gura prinţesei cu sângele micuţului, spuse:

-Ai să fii tot atât de mâhnită cât am fost eu când a dispărut soarele!

Şi de îndată se topi în zare.

De data aceasta, oricât se strădui prinţul să-şi apere soţia, totul a fost în zadar. Prinţesa trebuia arsă pe rug pentru faptele ei. Dar, de îndată ce o aşezară pe rug, se ivi pe neaşteptate zâna ţinând primii doi copii de mână şi pe cel de-al treilea în braţe. Se duse direct la prinţesă şi-i spuse:

- Ţi-am adus copiii pe care ţi i-am luat ca să te pedepsesc. Eu sunt zâna cea bună şi ţi-i

înapoiez, pentru că acum eşti tot atât de deznădăjduită cât am fost şi eu când am rămas fără stea, lună şi soare. Ai fost pedepsită destul pentru ceea ce ai făcut atunci şi de acum înainte ai să poţi vorbi din nou.

Prinţul şi prinţesa fură atât de fericiţi, cât nu se poate spune. Şi au trăit împreună ani mulţi cu bucurie şi, până la urmă, împărăteasa-mamă a îndrăgit-o şi ea pe fata cea frumoasă crescută de zâna cea bună.

Vulpea care a rămas singură

A FOST ODATĂ un vulpoi de toată frumuseţea şi o vulpe roşcovană, ce-şi aveau sălaşul într-o pădure. Se înţelegeau de minune şi trăiau tare bine împreună. Dar se întâmplă că, într-o bună zi, vulpoiul cel frumos se furişă în coteţul din curtea unui ţăran din apropierea pădurii şi jumuli tot ce întâlni în cale: raţe, găini şi puişori.

Se vede treaba că vulpoiul a fost tare lacom, căci, cum ajunse înapoi acasă, se îmbolnăvi şi muri. Ce mai jale a fost atunci! Vulpea roşcovană şi toate vulpile vecine plângeau şi jeleau - dar degeaba; vaietele şi lacrimile lor nu-l puteau învia pe bietul vulpoi.

De-abia îl îngropară şi nici nu terminară bine praznicul, că şi începură să apară peţitori pentru vulpea rămasă văduvă. Când primul dintre ei bătu la uşă, vulpea spuse:

- Du-te tu, Korse, să vezi cine bate!

Am uitat să vă spun că vulpea avea o pisică sălbatică, pe nume Korse, ce o ajuta la treburile gospodăreşti.

Când deschise uşa, Korse zări un urs în prag.

- Bună seara! spuse ursul.

- Bună să-ţi fie inima! răspunse Korse. -Acasă-i cumătră vulpe? întrebă el. -Acasă! spuse pisica.

- Şi cum se simte în astă-seară? E bine dispusă, e veselă sau e supărată? întrebă iarăşi ursul.

-Vai, vai, sărăcuţa! îşi plânge vulpoiul mort şi are nasul umflat şi roşu de atâta plâns şi nu are cui cere un sfat bun.

- Roag-o să iasă puţin afară; am eu un sfat
bun pentru ea.

Auzind acestea, pisica intră înăuntru, să-i povestească totul stăpânei sale.

- Cine a bătut la uşă şi mi-a tulburat liniştea? întrebă vulpea.

- E un peţitor, răspunse pisica, şi te roagă să ieşi puţin afară să-ţi dea un sfat bun.

- Dar cum e la înfăţişare? întrebă vulpea, curioasă.

- E maroniu şi tare chipeş! răspunse Korse. Mi se pare a avea o fire deschisă şi se vede că-i un viteaz fără pereche.

- Spune-i să plece! strigă vulpea. N-am
nevoie de sfatul lui!

Korse ieşi atunci afară şi-i spuse ursului:

- Stăpâna mea te roagă să pleci acasă. Nu
are nevoie de sfatul tău.

-Aşa? Ei, nu-i nimic, nu-i nici o supărare! Şi ursul plecă pe drumul pe care venise. După o săptămână un alt peţitor bătu la uşă. De data asta, când ieşi afară Korse, văzu un lup.

- Bună seara! spuse lupul.

- Bună să-ţi fie inima! răspunse Korse.

-Acasă-i cumătră vulpe? întrebă el.

- Da, acasă! spuse pisica.
- Spune-mi, cum se simte în astă seară? E bine dispusă, e veselă sau e supărată? mai întrebă lupul.
- Vai, vai, îşi plânge vulpoiul mort şi are nasul umflat şi roşu de atâta plâns şi nu are cui cere un sfat bun.
- Roag-o să iasă puţin afară, am eu un sfat bun pentru ea.
- Cine este acela ce dă târcoale casei şi-mi tulbură liniştea? o întrebă vulpea pe Korse.
- Ei, cine să fie? Un peţitor, răspunse Korse, şi te roagă să ieşi puţin din casă, că doreşte să-ţi dea un sfat bun.
- Mai întâi să-mi spui cum arată, zise vulpea.
- Pare drept, cumsecade; este cenuşiu şi destul de înalt, să ştii.
- Spune-i să plece! N-am nevoie de sfatul lui, spuse vulpea şi de astă dată.

Şi auzind lupul acestea, nu mai insistă şi plecă şi el de acolo.

A treia sâmbătă, apăru la uşa cumetrei vulpi un iepuraş.

- Bună seara! spuse el, când pisica veni să deschidă uşa.

- Bună să-ţi fie inima! răspunse Korse. Să ştii că au fost şi alţi peţitori înaintea ta.

- Ei, de! Fiecare îşi încearcă norocul!

Şi întrebă şi el dacă e acasă cumătră vulpe şi cum se simte.

- Vai de mine, se vaită pisica, îşi plânge bărbăţelul mort şi are nasul umflat şi roşu de atâta plâns şi nu are cui cere un sfat bun!

- A, dacă-i aşa, roag-o să vină afară şi am să-i dau eu un sfat bun.

- Cine e acolo? Cine se tot învârteşte pe aici? Cine-mi tulbură liniştea?

- Cine să fie? Un peţitor, răspunse Korse.

Vulpea dori şi de astă dată să ştie cum arată peţitorul.

- Pare cinstit, e frumuşel, zglobiu şi alb.

- Spune-i să plece! N-am nevoie de sfatul lui, răspunse iarăşi vulpea.

Şi aşa veni şi a patra sâmbătă; ca şi până acum, un peţitor se ivi la uşa vulpii.

- Du-te, Korse, şi vezi cine e! spuse cumătră vulpe, după ce se auzi cea de-a treia bătaie în uşă.

Pisica se duse la uşă. Când deschise, ce să vadă? Un vulpoi de toată frumuseţea.

- Bună seara! Ce mai faci tu, pisicuţo?
- Mulţumesc de întrebare. Sunt bine, sănătoasă, vulpoiule!

-Acasă-i cumătră vulpe?

- Da, dar vai de ea, sărăcuţa! îşi plânge toată ziua bărbăţelul mort şi are nasul umflat şi roşu de atâta plâns şi nu are cu cine se sfătui.
- Roag-o să iasă puţin afară, că am eu un sfat bun pentru ea.

Ca de obicei, Korse se duse să-i spună stăpânei sale dorinţa peţitorului.

- Cine este cel ce face atâta gălăgie, de-mi tulbură liniştea? întrebă vulpea.
- Ei, mai întrebi?! Este un peţitor şi te roagă să ieşi puţin afară, să-ţi dea un sfat bun.
- Dar acesta cum arată? întrebă vulpea, curioasă.
- E frumos, prietenos, cu o coadă mare şi roşie, seamănă cu răposatul tău bărbat.
- A, dacă-i aşa, Korse, pofteşte-l mai iute înăuntru! Adu-mi repede papucii şi podoabele şi ajută-mă să-mi îmbrac rochia! Parcă zbor de fericire!

De cum s-au văzut, îşi plăcură unul altuia şi stabiliră pe dată ziua căsătoriei. Din fericire,

vulpoiul acesta nu mai dădu târcoale coteţelor ţăranului din vecinătate, aşa că, alături de el, vulpea trăi mulţi ani fericiţi.

Cele trei mătuşi

A FOST ODATĂ un biet bătrân sărac ce avea o colibă în inima unei păduri. Era un vânător iscusit şi astfel aveau ce mânca el şi familia lui. Şi bătrânul acesta avea o frumuseţe de fată, cum rar mai puteai întâlni. Mama fetei însă se îmbolnăvise şi murise când fata era încă mică, o copilă. Crescând, fata se făcuse din ce în ce mai frumoasă, dar era tare singură şi tristă. Aşa că, într-o bună zi, se hotărî să plece în lume şi să-şi încerce norocul.

- Bine, fata mea, îi spuse bătrânul ei tată, dar aici, acasă, nu ai învăţat să pregăteşti bucatele; nu ştii decât să jumuleşti păsări şi să le frigi. Ce-ai să faci în lumea largă? Dar... mergi sănătoasă şi întoarce-te, de-ţi va fi greu.

Şi fata plecă. Merse ea ce merse, până ce ajunse la nişte curţi împărăteşti. Pe când se tot minuna ea de frumuseţile ce o înconjurau, o zări împărăteasa, căreia îi plăcu atât de mult înfăţişarea ei, încât o chemă înăuntru şi o întrebă cine este şi de unde vine.

Dar două prinţese ce o însoţeau pe împărătească începură de-hdată să o pizmuiască pe fată. Aşa că, a doua zi, o minţiră pe împărătească spunându-i că au auzit-o pe fată lăudându-se că poate să toarcă inul pentru o pânză mare într-o zi şi o noapte. Trebuie să spunem că împărăteasa preţuia cel mai mult la om îndemânarea.

- Aşa! se bucură împărăteasa. De vreme ce aşa a spus, trebuie să şi dovedească.

Biata fată nu îndrăzni să spună că nu a tors niciodată până atunci; ceru doar împărătesei să-i dea o cameră unde să stea singură. împărăteasa încuviinţă şi fetei i se aduseră pe dată fusul, furca şi fuiorul de in.

Când rămase singură, ea începu să plângă amar, căci nu ştia să toarcă şi nu avea nici măcar cui să-i ceară un sfat. Nu mai văzuse până atunci un fuior şi nu ştia să lucreze. Cum stătea ea aşa supărată, apăru din văzduh o femeie bătrână care-i spuse:

- Ce te necăjeşti, fata mea?
- Ei, răspunse fata, chiar dacă ţi-aş spune, nu mi-ar folosi la nimic, tot nu mă poţi ajuta.
- N-ai cum şti dacă te pot ajuta sau nu; poate-ţi dau un sfat bun. Haide, povesteşte-mi! o îndemnă bătrâna.

Şi fata îi povesti atunci cum împărăteasa o pusese să toarcă fire pentru o pânză de in şi că ea nu mai făcuse aşa ceva în viaţa ei, dar că promisese să termine totul într-o zi şi o noapte.

- Aşa deci! Dacă te învoieşti să-mi spui „mătuşă", când o fi să te măriţi, şi voi veni la nunta ta, am să torc eu în locul tău. Iar tu ai face bine să te duci la culcare până mâine dimineaţă.
- Da, mă învoiesc, spuse fata înveselită şi merse la culcare.

A doua zi dimineaţă, cum se trezi, zări firele de pânză de in întinse pe masă şi erau aşa de frumoase şi de gingaşe, cum nu mai văzuse ea vreodată.

Când Ie-a văzut împărăteasa, a fost atât de bucuroasă, încât o îndrăgi şi mai mult pe fata cea frumoasă.

Cele două prinţese însă erau şi mai invidioase pe hărnicia şi priceperea fetei şi, de necaz,

îi spuseră împărătesei că au auzit-o pe fată lăudându-se că poată să şi ţească o pânză mare într-o zi şi o noapte.

împărăteasa se bucură iarăşi de priceperea fetei şi o rugă să ţească pânza, cum se lăudase.

Fata, aproape îngrozită, ceru şi de data aceasta o cameră unde să poată lucra singură. Se puse iarăşi pe plâns şi se tot întreba ce să facă şi cum s-o scoată la capăt. Când, la fel ca ppma dată, apăru o bătrână care o întrebă:

- De ce eşti tristă, fata mea?

La început, fata nu vru să-i spună, dar *U‚JO>* începu să-i povestească despre răutatea celor două prinţese şi de hotărârea împărătesei.

- Ei, doar de atâta lucru e vorba? Dacă te învoieşti să-mi spui „mătuşă" în ziua nunţii, mă prind eu să-ţi ţes pânza. Tu n-ai decât să dormi până mâine dimineaţă.

Fata se învoi bucuroasă şi nu aşteptă să i se spună de două ori şi se duse la culcare.

Când se trezi, dimineaţa, zări pânza pe masă, ţesută cu atâta pricepere, că nu mai exista alta la fel. Aşa că o luă cu grijă şi i-o duse împărătesei care, admirând şi de această dată măiestria fetei, o îndrăgi şi mai mult.

îndată ce plecă fata în grădină, cele două prinţese îi şoptiră împărătesei că au auzit-o pe fată lăudându-se că poate să şi brodeze pânza, într-o zi şi o noapte, nemaivăzut de frumos.

Bucurându-se din nou, împărăteasa rhemă fata şi-i spuse să se apuce de îndată de lucru.

Fata se întoarse iarăşi în camera ei şi mai abătută ca înainte, dar nici nu închise bine uşa, că o altă bătrânică apăru şi, după ce ascultă povestea fetei, îi promise să-i brodeze toată pânza, cu condiţia să-i spună şi ei „mătuşă" când va veni la nunta ei.

Fata se învoi, apoi se duse să se culce. Dimineaţa, când se trezi, zări pânza brodată întinsă pe masă. Ceea ce văzu fata, cu greu s-ar putea descrie; pânza aceea nu avea pereche de frumoasă ce era.

împărăteasa o cercetă cu mare plăcere şi nu mai contenea să o laude pe fată. O îndrăgi ca pe propria ei fiică şi de aceea se gândi să i-o dea de soţie prinţului, fiul ei, întrebând-o pe fată, mai întâi, dacă se învoieşte. Fata, fericită să audă o asemenea veste, îl îndrăgi pe prinţ, iar prinţul la rândul lui, care preţuia şi el priceperea şi hărnicia ei, se învoi din toată inima.

Şi aşa se pregăti o nuntă ca-n poveşti.

Ziua mult aşteptată sosi. Veniră invitaţi de peste mări şi ţări şi toţi se veseleau şi se bucurau şi admirau frumuseţea fetei şi lucrul făcut de mâna ei. Dar, în timp ce stăteau la masă şi vorbeau şi se veseleau, apăru o femeie bătrână şi urâtă, urâtă, cu un nas lung, cât trei la un loc. De cum o zări, mireasa se ridică şi îi spuse:

- Bună ziua, mătuşă!

- Este acest monstru mătuşa miresei mele? întrebă mirat prinţul.

- Da! răspunse fata.

- Dacă este aşa, să i se facă loc la masă, porunci prinţul.

Dar toţi cei de faţă se strâmbară văzând înfăţişarea ei. Şi de-abia se mai obişnuiră nuntaşii să vadă acest chip urât, că îşi făcu apariţia o altă bătrână cocoşată.

De cum o văzu, mireasa se ridică numaidecât şi spuse:

- Bună ziua, mătuşă!

Prinţul o întrebă din nou dacă femeia cea urâtă este mătuşa ei. Şi fata răspunse ca şi prima dată. Şi atunci prinţul porunci din nou să i se facă loc şi acestei bătrâne la masă.

Dar nici nu se aşează bine cea de-a doua mătuşă, că pe uşă apăru o femeie şi mai hidoasă. Avea un singur ochi, în loc de doi, mare cât o farfurie, roşu şi lăcrimos, de ţi-era groază să-l priveşti. Mireasa se ridică şi de astă-dată şi-şi salută mătuşa.

Prinţul îşi întrebă din nou mireasa dacă într-adevăr femeia-ciclop este mătuşa ei şi iarăşi porunci să i se facă loc la masă. Se aşează şi ea, dar toţi invitaţii nu-şi mai puteau lua ochii de la cele trei femei. Erau una mai hidoasă ca alta. în cele din urmă, prinţul, curios, întrebă:

- Cum de sunteţi voi mătuşele miresei mele? Mireasa mea este atât de gingaşă şi de frumoasă!

- Am să-ţi spun eu, începu cea dintâi bătrână. Când eram şi eu tânără, eram la fel de frumoasă ca mireasa ta, dar apoi mi-a crescut nasul atât de lung, că nimeni nu se mai putea uita la mine. Şi asta, pentru că stăteam tot timpul şi torceam şi tot dând din cap când răsuceam aţa, nasul mi s-a tot lungit şi a ajuns ca acum.

- Şi eu am fost tare frumoasă în tinereţe, ca fata aceasta, spuse cea de-a doua bătrânică. Dar am tot ţesut ziua şi noaptea, stând pe scaun, aşa că spatele mi s-a încovoiat şi am ajuns ca acum.

- Şi eu am fost frumoasă în tinereţe, continuă a tre a bătrânică. Dar am tot brodat cât era ziua şi noaptea de lungă şi, tot uitându-mă fix, ochii mi s-au împreunat şi acum arăt astfel.

-A, deci aşa! spuse prinţul uimit. De acum înainte n-am să-i mai cer soţiei să toarcă, să ţească sau să brodeze toată ziua şi toată noaptea, ci numai cât o vrea şi o putea ea, ca să rămână mereu frumoasă şi gingaşă ca acum.

Sperietoarea din Dovre

A FOST ODATĂ un bătrânel ce locuia într-un sat din Norvegia.

într-o bună zi, când era la vânătoare prin pădure, prinse un cogeamite urs şi pe dată se hotărî să meargă la regele Danemarcei, să i-l arate.

Pomi el la drum lung şi anevoios.

Merse el ce merse până ce, în ajunul Anului Nou, ajunse la poalele muntelui Dovre. Se uită el de jur-împrejur cu luare-aminte şi în cele din urmă

zări o colibă. îngheţat şi înfometat, se îndreptă iute într-acolo.

în căsuţă locuia un om pe nume Halvor. Bătrânelul ciocăni la uşă şi îl întrebă pe omul din colibă dacă n-ar putea să-i găzduiască pe el şi pe ursul lui până a doua zi.

- O, Doamne fereşte! spuse Halvor. Nu te pot găzdui, om bun, pentru că întotdeauna, în ajunul Anului Nou, vin troll-ii şi precis vă vor da afară, de-o să rămâneţi, în toiul nopţii, fără acoperiş deasupra capului şi tu şi ursul tău.

- A, fii pe pace, Halvor, răspunse atunci bătrânelul. în grija asta poţi să mă găzduieşti liniştit, ursul meu poate să se ascundă în cuptor, iar eu în cămară.

Atât de mult îl rugă bătrânelul pe Halvor să-l găzduiască, măcar pentru o noapte, încât, mai de voie mai .de nevoie, omul din colibă îl primi.

Intrară ei în căsuţă şi acolo ce să vezi? Totul era aranjat pentru troll-i: masa era acoperită cu o pânză subţire şi albă ca neaua, brodată cu multă măiestrie, iar pe ea, numai bunătăţi - morun, cârnăciori şi vin din belşug - tot ce putea fi mai bun pentru un ospăţ de zile mari.

Darde-abia apucă bătrânelul să privească în jur, când din depărtare se auziră troll-ii venind.

Intrară pe rând pe uşă. Unii erau înalţi şi voinici, alţii mai mititei, unii aveau cozi lungi, alţii doar un ciot de coadă, iar unii aveau nasuri lungi ca nişte trompe, cu care mâncau, beau şi adulmecau totul în jur.

Un troll mititel şi cam neastâmpărat, tot învârtindu-se prin odaie, zări ursul ascuns în cuptor şi ce se gândi el? Luă o bucată de cârnat, mare şi rumenă, o puse într-o frigăruie şi începu să o perpelească drept sub nasul ursului.

- Spune, n-ai vrea şi tu o bucăţică? îl întrebă troii-ui pe urs ca să-l necăjească niţel.

Trezit din amorţeală, ursul se sculă şi ieşi din cuptor. La vederea lui, toţi troll-ii, cu mic cu mare, dădură buzna pe uşă afară înspăimântaţi.

A doua zi, bătrânelul plecă mai departe cu ursul lui, spre regele Danemarcei.

Un an mai târziu, tot în ajunul Anului Nou, Halvor merse pe la amiază în pădure. Şi mergând aşa se tot gândea că sărbătoarea de sfârşit de an îi va aduce din nou pe troll-i musafiri nepoftiţi în căsuţa sa.

Deodată se auziră strigăte din pădure:

- Halvor, Halvor!

Era un troll.

- Mai ai şi acum în casă sperietoarea aceea
pe care ai avut-o şi anul trecut? îl întrebă, de la
distanţă, pe Halvor.

-A, da, stă frumos în cuptor, spuse Halvor, şi e mai mare şi mai rotofeie. Ba-i chiar şi mai sprintenă.

-Atunci nu mai venim niciodată la tine! strigă troll-ul şi-o zbughi în pădure.

De atunci, nici urmă de troll în căsuţa lui Halvor, care putu, în sfârşit, să guste liniştit din bucatele sale în ajun de sărbătoarea Anului Nou.

De ce ursul e ursuz

CU ANI Şl ANI ÎN URMĂ, într-o iarnă geroasă de nu-i mai putea ţine piept nici o vieţuitoare, nu aşteptau altceva cu toatele decât să vină vremea călduroasă. Dar, iarna aceea îngrozitor de friguroasă nici gând să treacă... Şi

animalele, în jurul focului, începură să ţină sfat ce e de făcut, ajungând la concluzia că cineva o fi ascuns vara undeva departe, bucurându-se singur de ea, în timp ce toate celelalte animale aveau să îngheţe de frig. De aceea se hotărâră să plece în căutarea verii.

într-un ţinut departe-departe, trăia un urs uriaş, negru şi, din câte aflaseră ele, ursul acela furase vara şi o ţinea acum numai pentru el. Şi trecură peste mări şi ţări, şi iată-le pe bietele animale ajunse pe meleagurile ursului cel negru şi uriaş, care vârâse vara într-un sac. Merseră drept la el, dar ursul nu era acasă, căci se dusese la vânătoare cu barca lui de-a lungul apei. Atunci veveriţa îi spuse şoricelului:

- Cât timp vânează ursul, tu aleargă la barcă şi roade-i vâslele; între timp, noi scotocim peste tot până dăm de sacul unde a pitit vara; şi ursul n-o să ne mai găsească aici, fiindcă n-o să mai aibă vâsle să conducă barca şi să ajungă la timp acasă.

Şoricelul se duse într-un suflet să ronţăie vâslele, mândru că el le putea da un ajutor atât de mare suratelor lui. Şi, cât ai clipi, el roase amândouă vâslele, încât de la prima izbitură în

apă aveau să se facă patru, din două, câte erau. între timp, animalele, scotocind peste tot, prin vizuina ursului cel negru, dădură în cele din urmă şi de sacul unde era ferecată vara.

Terminând ursul cu vânatul, se întoarse iar la barcă; dar, când începu să vâslească, i se frânseră amândouă vâslele. Coborî din nou în pădurice, să-şi făurească alte vâsle. în acest timp, animalele, bucuroase, alergau ca vântul, să aducă vara cât mai iute înapoi la ele acasă. Când sosi şi ursul în vizuina lui, ele erau hăt-departe; şi pe unde treceau, vara încălzea în calea ei toate vieţuitoarele rebegite, rămase acasă şi aproape degerate de frig, pentru că veveriţa, grijulie, desfăcuse gura sacului. Numai în culcuşul ursului cel negru nu mai era cald. De cum se înapoie, dihania îşi dădu seama că cineva îi furase vara, fiind acum la el totul rece ca gheaţa. Rămase deci zgribulit şi ursuz. Şi de asemenea şi ursacii lui au rămas nişte ursuzi, şi n-au prea legat mari prietenii cu alte animale. Se spune că şi oamenii l-au dat întotdeauna de exemplu ca singuratic, morocănos şi posac.

Askeladd cel şiret

A FOST ODATĂ un om sărac care avea trei fii. După moartea lui, cei doi fii mai mari vroiau să plece în lume să-şi caute norocul. Cel mic, însă, nu vroia defel să meargă cu ei.

- Ei, şi tu acuma! îi spuseră fraţii. Nu eşti bun decât să stai şi să scormoneşti în cenuşă.

- O să merg singur! răspunse Askeladd.

Cei doi plecară la curtea regelui. Acolo fură primiţi ca slugi, unul pe lângă grăjdar şi celălalt pe lângă grădinar. Askeladd o luă şi el din loc. Luă cu el o barcă mare, singurul lucru care le rămăsese de la părinţi şi pe care ceilalţi doi nu o băgaseră în seamă. Era greu de cărat, dar nu voia să se despartă de ea. După ce merse o bucată de drum, ajunse şi el la curtea regelui şi ceru să intre slugă. îi răspunseră că nu aveau nevoie de el. Askeladd se rugă însă aşa de frumos, încât, până la urmă, i se dădu voie să stea la bucătărie şi să care apă bucătăresei. Era priceput şi harnic, şi curând îl îndrăgiră toţi.

Fraţii săi erau leneşi, aşa că mâncau mereu bătaie şi primeau şi simbrie mai mică, drept care

tare îl mai pizmuiau pe Askeiadd, văzând că lui îi mergea mai bine.

Chiar în mijlocul curţii de pe lângă palatul regelui, pe malul unei ape mari, locuia un troll care avea şapte raţe de aur. Raţele înotau pe apă, aşa că puteau fi văzute din palatul regelui, care tare ar mai fi vrut să fie ale lui.

într-o bună zi, fraţii lui Askeiadd îi spuseră grăjdarului:

- Fratele nostru s-a lăudat că poate să-i
aducă regelui cele şapte raţe de aur.

Este lesne de închipuit că nu a trecut multă vreme până ce grăjdarul i-a spus regelui cele auzite. Regele îl chemă pe Askeiadd la el şi îi spuse:

- Fraţii tăi zic că te-ai lăudat că poţi să-mi aduci raţele de aur, aşa că trebuie să mi le aduci!

- Nici n-am spus, nici n-am gândit una ca asta! răspunse băiatul.

Dar regele o ţinea una şi bună:

- Dacă aşa ai spus, aşa să şi faci!

- Bine, bine! spuse Askeiadd. Acum, că n-am încotro, dă-mi nişte secară şi nişte grâu şi am să-ncerc.

Căpătă cele cerute, le puse în barca pe care o luase de acasă şi porni cu ea pe apă. Când

ajunse pe celălalt mal, merse numai pe marginea apei, tot aruncând grăunţe. Până la urmă, prinse toate cele şapte raţe de aur, le puse în barcă şi vâsli cât de repede putu.

Când ajunse în mijlocul apei, se ivi troll-ul.

-Tu mi-ai furat cele şapte raţe de aur? urlă el.

- Da! răspunse băiatul.

- Te mai întorci? îl mai întrebă troll-ul.

- S-ar putea, răspunse Askeladd.

Când se întoarse cu cele şapte raţe de aur, fu mare bucurie la palat. însuşi regele îl lăudă.

Dar fraţii lui Askeladd se înfuriară şi mai tare şi îl pizmuiau acum mai ceva ca înainte. Aşa că scorniră acum - şi i-o spuseră şi grăjdarului - că Askeladd se lăudase că, dacă vrea, îi poate aduce regelui cuvertura troll-ului, cusută cu fire de aur şi argint. Grajdarul nu întârzie nici de această dată să îi aducă la cunoştinţă regelui cele auzite. Regele îi spuse băiatului că auzise de la fraţii lui că îi poate aduce cuvertura troll-ului, cusută cu fire de aur şi de argint şi că acum trebuia să i-o aducă; de nu, unde îi stau picioarele, acolo îi va sta şi capul. Askeladd îi răspunse că nici nu gândise, nici nu spusese una ca aceasta, dar nu îi ajută la nimic. Aşa că ceru să i se dea trei zile să se pregătească.

După ce trecură cele trei zile, băiatul o pomi din nou cu barca. Vâsli aproape de mal, iscodind, în cele din urmă, văzu că troll-ul întindea o cuvertură pe stâncă, la aerisit. Când acesta intră în munte, Askeladd o înşfacă şi vâsli înapoi cât putu de repede.

Pe la jumătatea drumului, se ivi şi troll-ul:

- Tu eşti cel care mi-a furat acum cuvertura cusută cu fire de aur şi argint?

- Da! răspunse băiatul. -Ai să mai vii de multe ori?

- Se prea poate! spuse Askeladd.

Când se întoarse cu cuvertura de aur şi argint, îl îndrăgiră toţi şi mai mult şi fu primit în slujba regelui. Fraţii lui Askeladd, însă, seînfuriară şi mai mult şi îl pizmuiau şi mai tare. Ca să se răzbune pe el, îi spuseră grăjdarului:

- Acum fratele nostru se laudă cum că-i poate aduce regelui harpa de aur pe care o are troll-ul. Când o auzi, te înveseleşti şi nu te mai întristezi niciodată.

Şi grăjdarul se duse din nou la rege şi îi povesti cele auzite, iar acesta îl chemă pe băiat şi îi spuse:

- De vreme ce-ai spus-o, acum trebuie s-o şi faci! Dacă reuşeşti, ţi-o dau pe fata mea de soţie şi jumătate din regat, iar de nu, unde-ţi stau picioarele, acolo-ţi va sta şi capul.

- Nici n-am spus, nici n-am gândit una ca asta! zise Askeladd. Dar cum n-am încotro, am să-ncerc. Am însă nevoie de şase zile să mă pregătesc.

I se dădură cele şase zile. Dar când trecură, trebui să plece la drum. Luă un cui, o nuieluşă de mesteacăn, şi o lumânare în buzunar şi pomi. Vâsli pe lângă mal, pândind să vadă ce se întâmplă. Nu peste multă vreme, se ivi şi troll-ul.

- Tu eşti cel care mi-a furat cele şapte raţe de aur? urlă el.

- Da! răspunse băiatul.

-Tu eşti cel care mi-a furat şi cuvertura cusută cu fire de aur şi de argint? îl mai întrebă troll-ul.

- Da! răspunse Askeladd.

Troll-ul îl înşfacă şi îl duse în munte.

- Uite, fata mea, l-am adus pe cel care mi-a luat raţele de aur şi cuvertura cu fire de aur şi de argint. Să-I ţinem o vreme în cocina de îngrăşat porci, apoi să-l tăiem şi să ne chemăm neamurile la masă.

Fata îl duse pe Askeladd în cocină şi îl ţinură acolo opt zile încheiate, timp în care căpătă de mâncat şi de băut oricât şi orice îşi putea dori mai mult.

Când trecură cele opt zile, troll-ul îi spuse fetei să se ducă să-i taie degetul mic ca să vadă dacă se îngrăşase.

Se duse fata troll-ului la cocină.

- Dă-mi degetul mic! îi spuse ea.

Dar Askeiadd scoase cuiul şi o înţepă.

- Oh, nu! E tare ca fierul, spuse ea când se întoarse. încă nu e bun.

Mai trecură alte opt zile, doar că de data aceasta Askeiadd scoase nuieluşa de mesteacăn.

- E ceva mai bine, îi spuse troll-ului fata, când se întoarse în casă. Dar e încă tare ca lemnul.

După alte opt zile, troll-ul îi spuse fetei să se ducă să vadă dacă s-a îngrăşat băiatul.

De data aceasta, Askeiadd îi întinse lumânarea.

-Acuma e destul de bun, zise ea.

- Bine, spuse troll-ul. Mă duc să chem oaspeţii, între timp, tu taie-l şi fă-l jumătate friptură, iar jumătate pune-l la fiert.

După ce plecă troll-ul, fata se duse să ascută un cuţit mare şi lung.

- O să mă tai cu cuţitul ăsta? o întrebă Askeiadd.

- Ba bine că nu! răspunse fata.

- Da' nu e ascuţit, zise băiatul. Hai să-l ascut
eu, să-mi poţi lua mai uşor viaţa.

Şi fata îi dădu cuţitul, iar Askeladd începu pe dată să-l ascută.

- la să-l încerc pe coada ta, spuse el după
o vreme.

Fata îi dădu voie. Dar chiar în clipa în care îi întindea coada, Askeladd îi trase capul pe spate şi i-l tăie. Apoi făcu jumătate friptură şi cealaltă jumătate o puse la fiert. Puse bucatele pe masă, se îmbrăcă cu hainele fetei şi se aşează într-un colţ.

Când veni troll-ul acasă cu oaspeţii, o rugă pe fată, căci credea că ea este acolo, să vină şi ea să mănânce.

- Nu! răspunse Askeladd. Nu vreau să mănânc. Tare sunt tristă şi obosită.
- Oh, dar e şi pentru asta leac! zise troll-ul. la harpa de aur şi cântă.
- Da' unde e? mai întrebă băiatul.
- Doar ştii unde, ai cântat ieri la ea, e
atârnată deasupra uşii! răspunse troll-ul.

Băiatul nu aşteptă să i se spună de două ori; luă harpa şi tot intra şi ieşea din casă cântând. Dar, deodată, fugi la barcă şi vâsli atât de tare, încât apa făcea spumă în jurul bărcii.

După o vreme, troll-ului i se păru că fata este de prea mult timp afară şi ieşi să o caute, să vadă ce i s-a întâmplat. Pe fată nu o găsi, în schimb îl zări pe băiat în barcă, departe, pe apă.

- Tu eşti cel care mi-a furat cele şapte raţe de aur? urlă troll-ul.
- Da! răspunse băiatul.
- Tu eşti cel care mi-a furat şi cuvertura cu fire de aur şi de argint?
- Da! răspunse Askeladd.
- Mi-ai luat acum şi harpa de aur? mai strigă troll-ul.
- Da, şi pe ea! zise băiatul.
- Deci nu te-am mâncat?
- Nu, pe fata ta ai mâncat-o! răspunse băiatul.

Când auzi aşa ceva, troll-ul fu atât de îndurerat,
încât plesni. Iar Askeladd vâsli înapoi spre casă, ducând cu el şi o mulţime de aur şi de argint, atât cât putea duce barca.

Când ajunse la curtea regelui cu harpa de aur, se însura cu fiica acestuia şi căpătă o jumătate din regat, după cum îi făgăduise regele. Până şi fraţii săi se aleseră cu o răsplată, întrucât Askeladd socotea că îi doriseră binele când spuseseră ceea ce inventaseră despre el.

Liliacul înfumurat

ODATĂ, într-o toamnă foarte friguroasă, un liliac zbura de colo până colo, văitându-se cât îi era de frig. Auzindu-I vulturul, de care se temeau şi ascultau toate păsările cerului, îl întrebă:

- Ce-i cu tine, liliacule, de eşti atât de rebegit şi tremuri tot?

- Mi-e frig. Nu mă vezi ce golaş sunt? Toate păsările sunt împodobite cu felurite pene, numai eu sunt aşa! îi răspunse îndurerat liliacul.

Vulturul zbură, dar nu mai înainte de a-i fi făgăduit liliacului că nu va uita cele ce i-a spus şi că va avea grijă de el. Ţinu sfat mai-marele păsărilor şi reuşi să le convingă pe toate zburătoarele din jurul lui să se îndure măcar de o pană fiecare, ca să-l ferească de frig pe bietul liliac. Şi toate în cor se arătară mulţumite să-l ajute.

Deodată, liliacul se pomeni cu stoluri-stoluri de păsări, care mai de care să-i ofere cu generozitate câte o pană, după cum îi făgăduise vulturului, încât, în puţin timp, liliacul ajunse mai frumos decât oricare dintre ele. Căci, cu o pană de la una şi cu o pană de la alta, liliacul avea o mândreţe

de pene colorate, mai ceva decât pasărea paradisului...

în uimirea tuturor păsărilor, se repezi în zbor deasupra unei ape, să se oglindească. Şi rămase cu ochii pironiţi multă vreme asupra propriului său chip din apă. De a doua zi îşi schimbă însă şi firea. Şi de unde până atunci liliacul era sfios, ba chiar umil, din ziua în care păsările toate îl împodobiseră cu penele lor, devenise înfumurat şi răutăcios.

Aflând de această schimbare, vulturul din nou ţinu sfat cu păsările, dar singur liliacul nu vru să se ducă, de înfumurat ce devenise. La rugăminţile păsărilor, de a-şi lua penele înapoi, vulturul consimţi.

Aşa cum se grăbiseră să i le dăruiască, tot astfel fiecare pasăre se repezea să-şi ia pana înapoi. Şi, de ciudă, îl mai şi înţepau cu ciocurile lor. Neputincios, liliacul se lăsă jumulit. De ruşine, când se văzu iarăşi despodobit, îşi întinse larg aripile şi zbură departe, departe, ca să se ascundă, golaş aşa cum rămăsese, şi până în ziua de azi nu mai zboară decât noaptea.

Ursul nerecunoscător

ODATĂ, un urs alb stătea tolănit la soare şi privea oceanul. în depărtare, pe un bloc plutitor, i se păru că desluşeşte un grup de pui de focă.

- Departe mai sunt! Dacă ar fi fost mai aproape, ce m-aş mai fi înfruptat! oftă adânc ursul.

în clipa următoare, vântul îi şuieră în urechi:

- Ajută-mă să-mi recapăt forţele; suflă cu toată puterea ta şi mă vei dezmorţi şi pe mine!

Pe urmă, te voi răsplăti, suflând spre focile acelea şi mânându-le în direcţia ta!

La asemenea răsplată, ursul nu mai stătu pe gânduri şi, cu toată puterea lui ursească, suflă din adâncul plămânilor. Vântul se simţi şi el din nou puternic şi într-adevăr într-o clipă toţi puii de focă erau sub nasul ursului; dintr-un salt ajunseră pe blocul său de gheaţă şi, într-un fulger, nu mai rămase decât ursul victorios pe gheaţa sclipitoare. Sătul, se tolăni din nou şi se lăsă cuprins de o mare lenevie. Dar nu trecu mult şi vântul iar îşi pierdu puterile şi, amintindu-şi că-l mai ajutase o dată ursul, îi şuieră:

- Ursule, mai ajută-mă o dată, şi-ţi voi fi iarăşi recunoscător!

- Nu vezi că sunt gata să adorm? Lasă-mă
în pace! Acum nu mai am poftă de nimic, decât
de un somn bun! răspunse ursul, nepăsător la
rugăminţile vântului.

Şi vântul, ruşinat de refuzul ursului, se îndepărtă abătut şi fără vlagă, în larg...

Dar de ţărm se apropiau mai mulţi vânători.

Ursul alb, de somnoros ce era, nici nu-i adulmecase... Visa pe gheaţa plutitoare şi de nimfe nu-i păsa! De bucurie, unul dintre vânători, când zări ce urs frumos şi voinic plutea nu prea departe de ţărm, strigă cât îl ţinu gura:

- la te uită, ce frumos moţăie ursul acela
alb pe blocul de gheaţă!

La strigătul lui de bucurie se trezi şi ursul, înspăimântat de ceea ce-l aştepta. Chemă disperat vântul în ajutor să-l ducă mai departe de puştile ucigătoare. Dar vântul şi dacă l-ar fi auzit, deşi acum era departe de ţărmul oceanului, tot nu s-ar mai fi întors din drum pentru un urs nerecunoscător, cu atât mai mult cu cât nici nu fusese în stare să-şi recapete singur forţele.

Şi ursul... cât era el de frumos şi mai ales de voinic, a picat ca un urs de jucărie în mâinile vânătorilor.

C U P R I N S

POVEŞTI POPULARE ROMÂNEŞTI

Roian, boul năzdrăvan / 5
Todoraş purcăraşul / 19 Codriţa şi împăratul Rogojină / 40
Povestea busuiocului / 45

POVEŞTI NORVEGIENE

Prinţesa de pe muntele de sticlă / 55 Kari Fustă-de-şindrilă / 69 Zdrenţăruşa / 89
Tom Degeţel / 100 Zâna şi fata cea săracă / 103 Vulpea care a rămas singură / 111 Cele trei mătuşi / 117 Sperietoarea din Dovre /124 De ce ursul e ursuz / 127 Askeladd cel şiret / 130
Liliacul înfumurat / 138 Ursul nerecunoscător / 140

**Contravaloarea timbrului literar,
reprezţMând 2% din preţul de vânzare cu amănuntul,
se va vira la Uniunea Scriitorilor din România,
cont virament nr. 45106262,
banca: B.C.R. - S.M.B.**

**Redactor: Măria Morogan
Tehnoredactor: Aura Iordache
Culegere şi paginare computerizată:
Evelina Avramescu**

Tiparul executat la Imprimeria „Oltenia" Craiova
B-dul Mareşal Ion Antonescu, nr. 102
Comanda 78

Lei 4 500 +
90 T.L.
Total lei 4 590